

*Le système des soins de santé en Belgique:
Bon à savoir*

*Het systeem van gezondheidszorg in België:
Goed om weten*

EL SISTEMA DE ATENCIÓN MÉDICA EN BÉLGICA: ES BUENO ESTAR INFORMADO

CONTENU

• Que faire si vous ne vous sentez pas bien ?	4
• La sécurité sociale belge	12
• L'Assurance Maladie-Invalidité (mutuelle)	14
• L'Aide médicale urgente (AMU)	18
• Quelques statuts particuliers	22
◦ Demandeurs d'asile ?	22
◦ Citoyens de l'Union européenne ou titre de séjour dans un autre pays européen ?	22
• Quelques situations particulières	24
◦ Grossesse, accouchement et soins postnataux	24
◦ Que faire en cas d'accident de travail ?	26
◦ Vous avez des problèmes psychiques ?	28
• Retour ou séjour pour raisons médicales	30
◦ Vous voulez retourner dans votre pays d'origine et vous avez besoin d'une aide médicale ?	30
◦ (court) Séjour pour raisons médicales	30

Annexe: Plan d'accès des différents CPAS/OCMW

INHOUDSTAFEL

• Wat te doen als u zich niet goed voelt ?	4
• De Belgische sociale zekerheid	12
• De Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (ziekenfonds)	14
• De Dringende Medische Hulp (DMH)	18
• Enkele bijzondere statuten	22
◦ Asielaanvrager ?	22
◦ Burger van de Europese Unie of in het bezit van een verblijfsvergunning van een ander Europees land ?	22
• Enkele bijzondere situaties	24
◦ Zwangerschap, bevalling en postnatale zorgen	24
◦ Wat te doen bij een arbeidsongeval ?	26
◦ U heeft psychische problemen ?	28
• Terugkeer of verblijf om medische redenen	30
◦ U wil terugkeren naar uw land van oorsprong en u hebt medische hulp nodig ?	30
◦ (kort) Verblijf voor medische redenen	30

In bijlage: Wegbeschrijving van verschillende OCMW/CPAS

CONTENIDO

• ¿Qué puede hacer si no se siente bien?	5
• La seguridad social belga	13
• El Seguro de Enfermedad y el Seguro de Incapacidad Física (Seguro de Salud)	15
• Ayuda Médica Urgente (AMUDMH)	19
• Algunos estatutos especiales	23
◦ ¿Solicitante de asilo?	23
◦ ¿Ciudadano de la Unión Europea o en posesión de un permiso de residencia de otro país europeo?	23
• Algunas situaciones especiales	25
◦ Embarazo, parto y cuidados post-natales	25
◦ ¿Qué puede hacer si tiene un accidente de trabajo?	27
◦ ¿Tiene quejas psíquicas?	29
• Regreso o permanencia por razones médicas	31
◦ ¿Quiere regresar a su país de origen o necesita ayuda médica?	31
◦ (resumido) Permanencia por razones médicas	31

ANEXO: Mapa de diferentes CPAS/OCMW

Que faire si vous ne vous sentez pas bien ?

On sait que, quand on est dans une situation de séjour compliquée, c'est plus facile à dire qu'à faire, mais:

- C'est important de bien se reposer et de dormir, de manger des aliments sains et diversifiés, de prendre des vitamines si nécessaire, de se promener et de se relaxer...

Si ça ne marche pas, différentes personnes, institutions peuvent vous aider (souvent, ça ne sert à rien d'aller directement aux urgences d'un hôpital):

Le médecin généraliste (= médecin de famille)

Il soigne les problèmes médicaux de manière générale (infections, problèmes de peau ou psychologiques...) et peut prescrire les médicaments nécessaires. C'est bien de retourner voir le même médecin car il peut ainsi apprendre à vous connaître, vous créer un dossier médical global et travailler de manière préventive.

S'il trouve que c'est nécessaire, il vous demandera de faire des examens complémentaires (prise de sang, radiographie...) et/ou de consulter un médecin spécialiste.

Wat te doen als u zich niet goed voelt ?

Wanneer men in een ingewikkelde verblijfssituatie zit, is het gemakkelijker gezegd dan gedaan maar:

- Het is belangrijk om goed te rusten en te slapen, gezond en gevarieerd te eten, vitamines te nemen indien nodig, te wandelen, zich te ontspannen...

Als dat niet werkt, kunnen verschillende personen of instellingen u helpen (vaak heeft het weinig zin onmiddellijk naar de spoeddienst van een ziekenhuis te gaan):

De algemeen geneesheer (= huisarts)

Hij behandelt algemene medische problemen (infecties, huidproblemen, psychologische problemen,...) en kan de nodige geneesmiddelen voorschrijven. Het is goed naar dezelfde arts terug te keren. Op die manier kan hij u leren kennen, een globaal medisch dossier samenstellen en preventief te werk gaan.

Hij kan u vragen om bijkomende onderzoeken te laten doen (bloedafname, radiografie,...) of om een geneesheer-specialist te raadplegen indien hij dat nodig vindt.

¿QUÉ PUEDE HACER SI NO SE SIENTE BIEN?

Si se está en una situación de residencia complicada, es más fácil decirlo que hacerlo, pero:

→ Es importante descansar y dormir bien, comer sano y variado, tomar vitaminas si es necesario, caminar, relajarse...

Si esto no funciona, diferentes personas o instituciones pueden ayudarle (por lo general es inútil acudir de inmediato al servicio de emergencia de un hospital).

El médico general (=médico de cabecera)

El médico de cabecera trata problemas médicos generales (infecciones, problemas de piel, problemas psicológicos,...) y puede recetar las medicinas necesarias. De esta manera puede conocerle, abrir un expediente médico global y trabajar preventivamente.

Puede pedirle que se haga exámenes médicos adicionales (sangre, radiografía,...) o que consulte a un médico especialista en caso de que lo encuentre necesario.

Que faire si vous ne connaissez pas de médecin ?

Demandez conseils à vos amis, à une organisation sociale, à un pharmacien, à une mutuelle, à votre CPAS/OCMW ou regardez sur les sites 'www.mgbru.be' (FR) ou 'www.zorgzoeker.be' (NL).

Remarque

Les médecins fonctionnent:

- ou avec des permanences (= consultation sans rendez-vous) -> renseignez-vous des heures
- ou sur rendez-vous -> veillez à respecter les heures convenues

Le service des urgences (des hôpitaux)

Ils sont prévus pour les 'vraies' urgences (ex. accident, malaise...), les urgences qui mettent la vie en danger. Vous pouvez y être examiné par un médecin urgentiste (= spécialisé pour les urgences).

Si vous ne vous sentez pas bien, il vaut mieux contacter un médecin généraliste /de famille. Ça peut même aller plus vite ! Aux urgences des hôpitaux, les files d'attente sont longues et si le médecin estime que votre cas n'est pas urgent, il vous orientera vers un médecin généraliste.

Wat als u geen geneesheer kent ?

Vraag raad aan vrienden, sociale organisatie, apotheker, ziekenfonds, je OCMW/CPAS of kijk op de websites 'www.mgbru.be' (FR) of 'www.zorgzoeker.be' (NL).

Opmerking: de artsen werken:

- ofwel met permanenties (consultatie zonder afspraak) -> informeer u over de uren
- of op afspraak > zorg ervoor het overeengekomen uur na te leven

De spoeddiensten (van een ziekenhuis)

Zij zijn bedoeld voor de 'echte' spoedgevallen (bv. ongeval, onwel worden,...), voor situaties die iemands leven in gevaar brengen. U kan er onderzocht worden door een spoedarts (= gespecialiseerd in spoedsituaties).

Als u zich niet goed voelt, is het beter een huisarts/algemeen geneesheer te contacteren. Dat gaat soms zelfs sneller ! Op de spoeddiensten van de ziekenhuizen zijn de wachtrijen soms lang, en als de arts van oordeel is dat uw situatie niet echt dringend is, zal hij u doorverwijzen naar een huisarts.

En caso de que no conociera a ningún médico

Pida consejo a amigos, organizaciones sociales, farmacéutico, seguro de salud, su CPAS/OCMW o consulte la página web 'www.mgbru.be' (francés) o 'www.zorgzoeker.be' (neerlandés).

Advertencia: los médicos trabajan:

- con un sistema de permanencias (consulta sin cita)
→infórmese sobre los horarios
- con previa cita →asegúrese de cumplir con la hora acordada.

Los servicios de emergencia (de un hospital)

Están destinados a los casos de emergencia "reales" (por ejemplo, accidente, malestar repentino, ...), a situaciones en las que la vida de alguien está en peligro. Allí, puede ser examinado por un médico de emergencia (= especializado en situaciones de emergencia).

En caso de que no se sienta bien, será mejor contactar a un médico general. De esta manera, todo va incluso más rápido. En los servicios de emergencia de los hospitales las listas de espera son a veces largas y si el médico considera que su situación no es realmente urgente, le enviará a un médico general.

Le poste médical de garde

Il est là pour offrir un service de médecine générale quand votre médecin n'est pas joignable et que vous ne pouvez pas attendre (par exemple la nuit ou le week-end). Il existe 4 postes de garde à Bruxelles (*voir les adresses sur la page de droite*).

Médinuit: Du lundi au vendredi de 19h à 24h ; Week-ends et jours fériés de 8h à minuit

Athéna: Tous les jours de 9 à 23h

CMGU/HWP: Tous les jours de 9 à 23h

(à côté de l'entrée des urgences des cliniques Universitaires St.-Luc.)

Terranova: Du lundi au jeudi de 20h à minuit ; Du vendredi 20h jusqu'au lundi 6h ;

Les jours fériés: du jour qui précède à 20h jusqu'au jour qui suit à 6h.

La pharmacie

C'est là que vous pouvez acheter des médicaments.

Pour certains médicaments, vous avez besoin d'une prescription d'un médecin.

Le pharmacien peut, pour certains médicaments, vous demander de présenter:

- votre carte SIS
- votre carte médicale du CPAS/OCMW ou autre engagement de paiement (réquisitoire de Fedasil par exemple)

Si vous n'avez, ni l'un, ni l'autre, vous pourrez quand même acheter certains médicaments mais ce sera plus cher.

De medische wachtpost

Deze artsen vormen een wachtdienst voor het geval uw huisarts niet bereikbaar is en u niet kan wachten (bv. voor 's nachts of tijdens het weekend).

Er bestaan 4 wachtposten in Brussel: (*adressen zie rechts*)

Médinuit: van maandag tot vrijdag van 19u tot 24u. Weekends en feestdagen van 8u tot 24u

Athéna: elke dag van 9 tot 23u

CMGU/HWP: elke dag van 9 tot 23u (naast de ingang van de spoedgevallendienst van het ziekenhuis St.-Luc)

Terranova: van maandag tot donderdag van 20u tot 24u. Van vrijdag 20u tot maandag 6u. De feestdagen: van de dag die de feestdag voorafgaat van 20u tot 6u de dag na de feestdag

De apotheek

Dat is de plaats waar u geneesmiddelen kan kopen.

Voor bepaalde geneesmiddelen hebt u een voorschrift van een dokter nodig.

De apotheker kan u voor sommige geneesmiddelen vragen om:

- uw SIS-kaart te tonen
- uw medische kaart van het OCMW/CPAS of een ander betalingsengagement (een betalingsverbintenis van Fedasil bijvoorbeeld)

Als u geen van beide hebt, kan u toch bepaalde geneesmiddelen kopen, maar het zal duurder zijn.

El servicio de guardia médica

Estos médicos conforman un servicio de guardia para los casos en los que su médico general no esté disponible y en los que usted no pueda esperar (por ejemplo, en la noche o durante el fin de semana). En Bruselas hay 4 servicios de guardia médica:

- **Médinuit:** de lunes a viernes de 19h a 24h. Fines de semana y días festivos de 8h a 24h
Bld du Jubilé/Jubelfeestlaan, 93
1080 Molenbeek
Tel: 02 427 97 27
www.medinuit.be
- **Athéna:** todos los días de 9h a 23h
Site César de Paepe
Rue des Alexiens/
Cellebroersstraat, 11
1000 Bruxelles/Brussel
Tel: 02 506 70 37
www.athenapmg.be
- **CMGU/HWP:** todos los días de 9h a 23h (al lado de la entrada de emergencias del hospital St. Luc)
(av.) Hippocrate (laan), 10 - 1200 (St-Lambrechts-) Woluwe (-St-Lambert)
Tel: 02 762 82 21
- **Terranova:** de lunes a jueves de 20h a 24h. Del viernes 20h al lunes 6h. Los días festivos: de 20h del día anterior al día festivo a 06h del día posterior al día festivo
Rue des Cendres/Asstraat 9
1000 Bruxelles/Brussel
Tel: 02 216 79 44

La farmacia

Es el lugar donde puede comprar medicinas. Para determinadas medicinas usted necesita una receta médica.

Para algunas medicinas, el farmacéutico puede pedirle:

- que muestre su tarjeta SIS
- su tarjeta médica del CPAS/OCMW o algún otro compromiso de pago (por ejemplo, una obligación de pago de Fedasil).

Si no tiene ninguna de las dos, podrá comprar determinadas medicinas, pero será más caro.

Les hôpitaux

A Bruxelles, il y a de nombreux hôpitaux, certains sont des hôpitaux publics, d'autres sont privés. Les hôpitaux publics sont regroupés sous un réseau que l'on appelle le réseau IRIS.

Remarque: Certains CPAS/OCMW ne collaborent généralement pas avec des hôpitaux privés.

Quelques hôpitaux publics:

(voir les adresses sur la page de droite)

- **CHU St-Pierre/UMC St-Pieter**
- **Hôpitaux IRIS Sud/IRIS ziekenhuizen Zuid**
- **CHU/UVC Brugmann**

Quelques hôpitaux privés:

(voir les adresses sur la page de droite)

- **Clinique St-Jean/Kliniek St-Jan:**
- **Cliniques universitaires St-Luc:**

Remarque: s'il y a un problème de communication avec le médecin ou le travailleur social, vous pouvez lui demander s'il peut contacter un médiateur interculturel ou un service d'interprétariat par téléphone.

(voir les adresses sur la page de droite)

De ziekenhuizen

In Brussel zijn er veel ziekenhuizen. Sommige zijn openbare ziekenhuizen, andere zijn privé ziekenhuizen. De openbare ziekenhuizen zijn samengebracht onder een netwerk dat men de IRIS-koepel noemt.

Opmerking: Sommige OCMW/CPAS's werken in het algemeen niet samen met privé ziekenhuizen.

(voor adressen zie rechts)

Enkele openbare ziekenhuizen:

- **CHU St-Pierre/UMC St-Pieter**
- **Hôpitaux IRIS Sud/IRIS ziekenhuizen Zuid**
- **CHU/UVC Brugmann**

Enkele private ziekenhuizen:

- **Clinique St-Jean/Kliniek St-Jan**
- **Cliniques universitaires St-Luc**

Bemerking: als er een communicatieprobleem met de arts of maatschappelijk werker is, kan u hem vragen of hij een intercultureel bemiddelaar of een vertaaldienst kan telefoneren.

(voor adressen zie rechts)

Los hospitales

En Bruselas hay muchos hospitales. Algunos son hospitales públicos, otros son hospitales privados.

Los hospitales públicos están reunidos bajo una red llamada IRIS-koepel (la red IRIS).

Advertencia: Por lo general, algunos CPAS/OCMW no trabajan con hospitales privados.

Algunos hospitales públicos:

- **CHU St-Pierre/UMC St-Pieter:**
Site porte de Hal/Hallepoort
Rue haute/hoogstraat, 322
1000 Bruxelles/Brussel
Tel: 02 535 31 11
- **Hôpitaux IRIS Sud/IRIS ziekenhuizen Zuid:**
Site Joseph Bracops
(rue) Dr. Huet (straat), 79
1070 Anderlecht
Tel: 02 556 12 12
Site Etterbeek - Ixelles/Elsene
(rue) Jean Paquot (straat), 63
1050 Ixelles/Elsene
Tel: 02 641 41 11
- **CHU/UVC Brugmann:**
Site Victor Horta - (place) Van Gehuchten
(plein), 4 - 1020 Laeken/Laken
Tel: 02 477 21 11

Algunos hospitales privados:

- **Clinique St-Jean/Kliniek St-Jan:**
Bld du Jardin Botanique/
Kruidtuinlaan, 32
1000 Bruxelles/Brussel
Tel: 02 221 91 11
- **Cliniques universitaires St-Luc:**
(av.) Hippocrate (straat), 10
1200 (St-Lambrechts-) Woluwe
(-St-Lambert)
Tel: 02 764 11 11

Observación: Si hubiera algún problema de comunicación con el médico o con el trabajador social, puede pedirle que telefonee a un mediador intercultural o a un servicio de intérpretes.

Datos de algunos servicios de traducción:

Babel

Tel: 02 208 06 10 [NL] – www.vlaamsetolkentefoon.be

SeTIS Bxl

Tel: 02 609 51 83 [FR] – www.setisbxl.be

La sécurité sociale belge

- Certaines catégories d'étrangers peuvent bénéficier du système, d'autres pas (*ça dépend de leur statut ou de leur situation administrative*).

Le système compte 7 branches (et assure entre autre la santé des personnes dans plusieurs situations).

- 1: les pensions de retraite et de survie
- 2: Le chômage

3: L'assurance contre les accidents de travail

- 4: L'assurance contre les maladies professionnelles
- 5: Les prestations familiales

6: L'assurance Maladie-Invalidité

- 7: Les vacances annuelles

Dans ce livret, nous n'allons pas expliquer tout le fonctionnement de la sécurité social (ce serait beaucoup trop long!) mais nous parlerons brièvement de l'assurance contre les accidents de travail et de l'assurance maladie-invalidité.

De Belgische sociale zekerheid

- Sommige categorieën buitenlanders kunnen van het systeem genieten, andere niet. (dat is afhankelijk van hun statuut of hun administratieve situatie).

Het systeem telt 7 delen (en verzekert oa de gezondheidszorg van mensen in verschillende situaties)

- 1: Rust- en overlevingspensioenen
- 2: De werkloosheid

3: De verzekering tegen arbeidsongevallen

- 4: De verzekering tegen beroepsziekten
- 5: De gezinsbijstand

6: De ziekte- en invaliditeitsverzekering

- 7: De jaarlijkse vakantie

In deze brochure zullen we niet het volledig systeem van sociale zekerheid uitleggen (dat zal veel te lang zijn!) maar we zullen het kort hebben over de verzekering tegen arbeidsongevallen en de ziekteverzekering.

LA SEGURIDAD SOCIAL BELGA

- Ciertas categorías de extranjeros pueden beneficiarse del sistema, otras no. (Esto depende de su estatuto o de su situación administrativa).

El sistema cuenta con 7 secciones (y asegura entre otras, la atención médica a personas en diferentes situaciones)

- 1: La pensión de jubilación y la de viudedad
- 2: El desempleo

3: El seguro contra accidentes de trabajo

- 4: El seguro contra enfermedades profesionales

- 5: El subsidio familiar

6: El seguro de enfermedad y de incapacidad física

- 7: Las vacaciones anuales

En este folleto no explicaremos todo el sistema de la seguridad social (sería demasiado extenso) pero sí explicaremos de manera resumida el seguro contra accidentes de trabajo y el seguro de enfermedad.

L'Assurance Maladie-Invalidité (mutuelle)

C'est l'assurance santé de la mutuelle.

Certaines personnes en séjour précaire ou illégal peuvent parfois¹ y avoir droit:

- en tant que travailleur si vous payez des cotisations sociales (et que votre travail est déclaré)
- en tant qu'étudiant
- en tant que personne à charge d'une personne déjà inscrite en tant qu'ayant droit
- en tant que MENA (mineur étranger non accompagné)
- en tant que personne admise de plein droit ou autorisée de plein droit à séjourner plus de 3 mois en Belgique
- ...

Vérifiez, ça vaut la peine même si vous n'avez pas encore un titre de séjour légal à durée indéterminée !

Si vous y avez droit, vous devez vous inscrire auprès d'une mutuelle (= mutualité) de votre choix ou auprès de la CAAMI (= organisme public qui remplit plus ou moins les mêmes fonctions que les mutualités). La plupart des mutualités demandent une contribution supplémentaire de quelques euros par mois. C'est normal !

¹ Certaines conditions doivent être remplies. Pour plus d'infos, voir le dépliant d'info sur le site Internet de Medimmigrant « Assurance maladie pour personnes en séjour précaire ». www.medimmigrant.be

De Ziekte- en Invaliditeitsverzekering(ziekenfonds)

Dat is de ziekteverzekering van het ziekenfonds

Sommige personen in een precaire verblijfssituatie kunnen er soms¹ recht op hebben:

- als werknemer als u sociale zekerheid betaalt (en als u werk is aangegeven)
- als student
- als persoon ten laste van een persoon die reeds ingeschreven is als gerechtigde
- als NBMV (niet-begeleide minderjarige vreemdeling)
- als persoon van rechtswege toegelaten of gemachtigd om 3 maanden in België te verblijven
- ...

Nagaan of u er geen recht op hebt is altijd nuttig, zelfs als u nog geen legale verblijfsvergunning van onbepaalde duur hebt !

Als u er recht op hebt, moet u zich bij een ziekenfonds (= mutualiteit) van uw keuze inschrijven of bij de Hulpkas (= openbare dienst die ongeveer dezelfde functie als een ziekenfonds vervult). De meeste ziekenfondsen vragen om een aanvullende bijdrage te betalen van enkele euro's per maand. Dat is normaal!

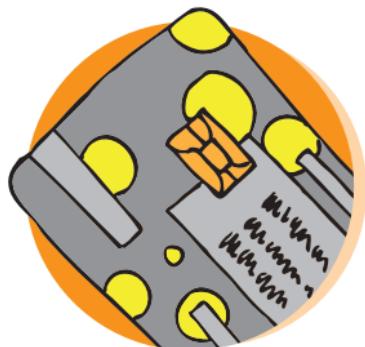
¹ Bepaalde voorwaarden moeten vervuld zijn. Voor meer info, zie de folder op de website van Medimmigrant 'Ziekteverzekering voor mensen met preair verblijf'. www.medimmigrant.be

EL SEGURO DE ENFERMEDAD Y EL SEGURO DE INCAPACIDAD FÍSICA (SEGURO DE SALUD)

Este es el seguro de enfermedad del seguro de salud

Algunas personas en situación de residencia precaria pueden tener ocasionalmente¹ derechos:

- como trabajador si es que contribuye a la seguridad social (y si su trabajo está declarado)
- como estudiante
- como persona que está a cargo de otra persona ya inscrita como autorizada
- como MENA/NBMV (extranjero menor de edad no acompañado)
- como persona en vía de legalización o autorizada a permanecer 3 meses en Bélgica
- ...

Siempre es de utilidad verificar si tiene algún derecho, ¡incluso si todavía no tiene un permiso de residencia legal de duración indefinida!

Si tuviese algún derecho, tendrá que inscribirse en un seguro de salud (=mutual) de su propia elección o en un CAAMI/HZIV (= servicio público que cumple aproximadamente la misma función de un seguro de salud). La mayoría de seguros de salud piden el pago de una contribución mensual adicional de algunos euros. ¡Lo cual es normal!

¹ Tienen que cumplirse determinados requisitos. Para más información, ver el folder en la página web de Medimmigrant "Seguro de enfermedad para personas con residencia precaria". www.medimmigrant.be

Adresses des mutualités à Bruxelles

Ce sont les adresses des sièges nationaux.

(voir sur la page de droite)

Les mutualités ont des antennes (= petits bureaux avec des permanences pour recevoir les personnes) dans différentes communes. Il y en a sûrement une près de chez vous, demandez-leur leurs adresses.

Adresses de la CAAMI/HZIV

(voir sur la page de droite)

Une fois inscrit, vous recevez une carte SIS (ou un document équivalent) qui vous permet d'obtenir un remboursement partiel ou total des soins de santé et des médicaments².

- 2** Il existe un statut OMNIO pour les personnes avec bas revenus. Demandez à votre mutuelle si vous pouvez bénéficier de ce statut.

Adressen van de ziekenfondsen in Brussel

Het zijn adressen van de hoofdzetels.

(zie rechts)

De ziekenfondsen hebben antennes (= kleine bureaus met permanenties om mensen te ontvangen) in verschillende gemeenten. Er is er zeker een in je buurt. Vraag hun adres.

Adres van de Hulpkas ZIV

(zie rechts)

Eens u ingeschreven bent, krijgt u een SIS-kaart (of een gelijkwaardig document) dat u toelaat een gedeeltelijke of totale terugbetaling te krijgen van uw gezondheidszorgen of van uw aankoop van geneesmiddelen².

- 2** Er bestaat een OMNIO statuut voor personen met een laag inkomen. Vraag aan uw ziekenfonds of u van dit statuut kan genieten.

Direcciones de seguros de salud en Bruselas

Éstas son las direcciones de las sedes principales. Los seguros de salud tienen antenas (pequeñas oficinas con permanencias para recibir a personas) en diferentes distritos. Encontrará, con seguridad, una en su barrio. Pregunte la dirección.

Alliance Nationale des Mutualités Chrétiennes/Landsbond der Christelijke Mutualiteiten

Chaussée de Haecht/Haachtsesteenweg 579/40 - 1030 Schaerbeek/
Schaarbeek - Tel: 02 246 41 11 - Fax: 02 243 20 99
landsbond@cm.be (NL) - alliance@mc.be (FR)

Union Nationale des Mutualités Socialistes/Nationaal Verbond van Socialistiche Mutualiteiten

Rue Saint-Jean /St.Jansstraat 32-38
1000 Bruxelles/Brussel - Tel: 02 515 02 11 - Fax: 02 515 02 07
unms@mutsoc.be (FR) - info@socmut.be (NL)

Union Nationale des Mutualités Neutres/Landsbond van de Neutrale Ziekenfondsen

Chaussée de Charleroi/Charleroisteenweg 145
1060 St-Gilles/St-Gillis - Tel: 02 538 83 00 - Fax: 02 538 50 18
info@unmn.be (FR) - info@lnz.be (NL)

Union Nationale des Mutualités Libérales/Landsbond van Liberale Mutualiteiten

Rue de Livourne/Livornostraat 25 - 1050 Ixelles/Elsene
Tel: 02 542 86 00 - Fax: 02 542 86 99 - info@mut400.be (FR-NL)

Union Nationale des Mutualités Libres/Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen

Rue St-Hubert/St-Huibrechtsstraat 19
1150 (St-Pieters-) Woluwe (-St-Pierre) - Tel: 02 778 92 11
Fax: 02 778 94 00 - info@mloz.be (FR-NL)

Adresse de la CAAMI/HZIV

Caisse Auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité/ Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering - Rue du Trône/Troonstraat 30 A
1000 Bruxelles/Brussel - Tel: 02 229 35 00 - Fax: 02 229 35 58
info@caami-hziv.fgov.be (FR-NL)

Ni bien se haya inscrito, recibirá una tarjeta SIS (o un documento similar) la cual le permitirá recibir un reintegro parcial o total de su atención médica o de su compra de medicinas.²

² Existe un estatuto OMNIO para personas con bajos ingresos. Pregunte a su seguro de salud si es que usted puede beneficiarse de este estatuto.

L'Aide Médicale Urgente (AMU) ?

Vous n'avez pas droit à une mutualité ? Vous êtes sans séjour légal en Belgique ?

Si vous n'avez pas assez d'argent pour payer les soins, vous pouvez faire une demande d'aide au CPAS/OCMW de la commune où vous habitez³. On appelle cette aide l'Aide Médicale Urgente.

Conditions:

- Être sans séjour légal et indigent⁴
- Avoir une attestation 'Aide Médicale Urgente' remplie par un médecin

Le CPAS/OCMW examinera votre demande (= enquête sociale) et prendra une décision dans les 30 jours qui suivent votre demande.

Si vous avez déjà un dossier au CPAS/OCMW, le CPAS/OCMW peut prendre plus vite une décision. Si c'est positif, le CPAS/OCMW pourra payer le médecin, la pharmacie, l'hôpital...

3 Vous trouverez les adresses et plans d'accès des différents CPAS/OCMW bruxellois en annexe à la fin du livret.

4 Ça veut dire ne pas avoir assez d'argent pour payer soi-même.

De Dringende Medische Hulpverlening (DMH) ?

Je heb geen recht op een ziekteverzekering? Je bent zonder wettig verblijf in België?

Als je geen geld genoeg hebt om de zorgen te betalen, kan je een aanvraag doen bij het OCMW/CPAS van de gemeente waar je woont³. We noemen deze hulp 'Dringende Medische Hulp'.

Voorwaarden:

- Zonder wettig verblijf zijn en behoeftig⁴
- Het hebben van een door een arts ingevuld attest 'Dringende Medische Hulp'

Het OCMW/CPAS onderzoekt je aanvraag (sociaal onderzoek) en zal een beslissing nemen binnen de 30 dagen na je aanvraag.

Als je al een dossier bij het OCMW/CPAS hebt, kan het OCMW/CPAS sneller een beslissing nemen. Als de beslissing positief is, zal het OCMW/CPAS de arts, apotheker, ziekenhuis, ... betalen.

3 U vindt de adressen en een stratenplan van de verschillende Brusselse OCMW/CPAS aan het eind van dit schriftje.

4 Dit wil zeggen niet genoeg geld hebben om zelf te betalen.

AYUDA MÉDICA URGENTE (AMU/DMH)

¿No tiene derecho a ningún seguro de enfermedad? ¿Está en Bélgica sin residencia legal?

Si no tiene dinero suficiente para pagar la atención médica puede hacer una petición al CPAS/OCMW del distrito donde usted vive³. A esta ayuda la llamamos 'Ayuda Médica Urgente'.

Requisitos:

- No tener una residencia legal y estar en necesidad⁴
- Estar en posesión de un certificado de 'Ayuda Médica Urgente' llenado por un médico.

El CPAS/OCMW analizará su petición (investigación social) y tomará una decisión 30 días después de haber presentado su petición.

Si ya tiene un expediente en el CPAS/OCMW se podrá tomar una decisión con mayor rapidez. Si la decisión es positiva, el CPAS/OCMW pagará al médico, farmacéutico, hospital, seguro de salud, ...

3 Encontrará al final de este folleto, las direcciones y un plano de calles de los diferentes CPAS/OCMW de Bruselas las.

4 Esto significa, no tener dinero suficiente para pagar.

Pour faire son enquête sociale, l'assistant(e) social(e) du CPAS/OCMW devra vous poser différentes questions, vous demander d'apporter certains documents, pourra passer chez vous pour vérifier que vous habitez bien là. C'est normal, n'ayez pas peur de répondre à ces questions et de dire la vérité, votre dossier sera traité de manière confidentielle.

→ Le CPAS/OCMW ne peut pas utiliser vos données pour d'autres raisons que pour se faire rembourser par l'Etat. Donc il ne faut pas avoir peur que la police soit prévenue.

N'ayez pas peur de contacter le CPAS/OCMW !

Vous êtes sans-abri ? Vous pouvez aussi bénéficier de l'Aide Médicale Urgente. Adressez-vous au CPAS de la commune où vous séjournez le plus souvent. Le CPAS pourra contrôler que vous habitez vraiment dans le parc, chez différents amis... mais ce n'est pas toujours le cas.

Om het sociaal onderzoek te kunnen uitvoeren, zal het OCMW/CPAS verschillende vragen stellen, u vragen om verschillende documenten te bezorgen en het OCMW/CPAS kan bij u langs komen om te bekijken of u werkelijk daar woont. Dat is normaal, wees niet bang om de vragen te beantwoorden en de waarheid te zeggen, de maatschappelijk werker zal je dossier vertrouwelijk behandelen.

→ Het OCMW/CPAS mag je gegevens niet gebruiken voor andere doeleinden dan om terugbetaald te worden door de staat. Dus je moet niet bang zijn dat de politie verwittigd wordt.

Wees niet bang om het OCMW/CPAS te contacteren !

Ben je dakloos ? Je kan ook genieten van de Dringende Medische Hulp. Ga naar het OCMW/CPAS van de gemeente waar je het vaakst verblijft. Het OCMW/CPAS kan controleren dat je werkelijk verblijft in het park, bij verschillende vrienden,... maar dat is niet altijd het geval.

Para poder realizar la investigación social, el CPAS/OCMW le hará varias preguntas. Le pedirá que entregue diferentes documentos y pasará por su domicilio para comprobar que usted vive allí efectivamente. Este procedimiento es normal. No tenga miedo de responder a las preguntas y diga la verdad. El trabajador social tratará su expediente de manera confidencial.

→ El CPAS/OCMW no puede utilizar sus datos para otros fines que no sean el pago del reintegro por el estado. Por lo tanto, no tenga miedo de que se le avise a la policía.

¡No tenga miedo de contactar al CPAS/OCMW!

¿No tiene un domicilio? Usted también puede beneficiarse de la Ayuda Médica Urgente. Vaya al CPAS/OCMW del distrito en el que usted permanece con mayor frecuencia. El CPAS/OCMW puede controlar si usted se aloje efectivamente en el parque, donde diferentes amigos,... pero éste no es siempre el caso.

Quelques statuts particuliers

Demandeurs d'asile ?

Si vous êtes demandeurs d'asile, vous pouvez recevoir une aide médicale via le/la:

- Centre d'accueil
- Cellule frais médicaux de Fedasil
- CPAS/OCMW du code 207
- CPAS/OCMW du lieu de résidence

Citoyens de l'Union européenne ou titre de séjour dans un autre pays européen ?

Vous avez le droit de circuler en Europe (comme touriste par exemple) et de rester 3 mois dans un même pays. Après 3 mois dans un même pays, si vous n'avez pas régularisé votre séjour (par exemple grâce à un travail), votre séjour ne sera plus légal. Tant que vous avez (encore) une assurance maladie valable dans votre pays d'origine, celle-ci pourra intervenir.

Remarques:

- Il faut normalement demander une carte européenne d'assurance maladie à votre assurance avant de quitter votre pays.
- Il vous faudra parfois avancer l'argent et vous faire rembourser par la suite par votre assurance maladie (dans votre pays).
- Pour des soins programmés avec hospitalisation, il faut demander une autorisation préalable à votre assurance.

Si vous avez des questions, vous pouvez vous adresser à une mutualité (voir page. 17)

Enkele bijzondere statuten

Asielaanvrager ?

Indien u asielaanvrager bent, kan u medische hulp krijgen via het:

- Opvangcentrum
- Cel medische kosten van Fedasil
- OCMW/CPAS van de code 207
- OCMW/CPAS van de verblijfsplaats

Burger van de Europese Unie of verblijfsvergunning in een ander Europees land?

U hebt het recht om in Europa rond te reizen (bv. als toerist) en 3 maanden in eenzelfde land te blijven. Indien u, na 3 maanden in hetzelfde land te hebben verbleven, uw verblijf niet geregulariseerd hebt (bv. door werk), zal uw verblijf niet meer wettelijk zijn.

Zolang u (nog) een geldige ziekteverzekering hebt in uw land van oorsprong, zal deze tussenkomsten.

Opmerkingen:

- Normaal gesproken moet u een Europese ziekteverzekeringskaart vragen aan uw ziekteverzekering alvorens uw land te verlaten.
- Soms zal u het geld moeten voorschieten en u nadien laten terugbetaLEN door uw ziekteverzekering (in uw land).
- Voor geplande zorgen met hospitalisatie, moet u vooraf toelating vragen aan uw verzekering.

ALGUNOS ESTATUTOS ESPECIALES

¿Solicitante de asilo?

Si es solicitante de asilo puede recibir ayuda médica de:

- El centro de acogida
- La Célula costos médicos de Fedasil
- CPAS/OCMW del código 207
- CPAS/OCMW del lugar de permanencia

¿Ciudadano de la Unión Europea o en posesión de un permiso de residencia de otro país europeo?

Usted tiene el derecho de recorrer todo Europa (por ejemplo, como turista) y de permanecer 3 meses en el mismo país.

Si después de haber permanecido en el mismo país durante 3 meses usted no ha regularizado su situación (por ejemplo, por trabajo), su residencia ya no será legal.

Mientras tenga un seguro de enfermedad válido en su país de origen, éste tendrá que intervenir.

Observaciones:

- Antes de salir de su país, tiene que pedir a su seguro de salud una tarjeta de seguro europeo de enfermedad.
- Algunas veces tendrá que pagar por adelantado y luego hacer que su seguro de salud (en su país) le pague el reintegro.
- Para atenciones planificadas con hospitalización tiene que pedir a su seguro una autorización con anticipación.

Si tiene preguntas, puede dirigirse a un seguro de salud (ver página 17)

Quelques situations particulières

Grossesse, accouchement et soins postnataux

Le suivi d'une grossesse, de l'accouchement et des soins qui suivront peuvent être pris en charge par le CPAS/OCMW si vous êtes indigente (sans ressources financières) (*voir Aide Médicale Urgente en page 18*)⁵. Pour plus d'info concernant le suivi d'une grossesse, adressez-vous aux organisations suivantes:

- **ONE (www.one.be)** - Pour connaître l'adresse et les horaires des consultations près de chez vous à Bruxelles
→ Tel.: 02 511 47 51
- **Kind & Gezin (www.kindengezin.be)** - Pour connaître l'adresse et les horaires des consultations près de chez vous
→ Tel.: 078 15 01 00 (aussi pour Bruxelles)

5 Attention: un accouchement dans un hôpital coûte souvent plus de 1000€ !

Enkele bijzondere situaties

Zwangerschap, bevalling en postnatale zorgen

De opvolging van een zwangerschap, een bevalling en de zorgen die erop volgen kunnen door het OCMW/CPAS ten laste genomen worden indien u hulpbehoevend bent (onder financiële middelen) (*zie Dringende Medische Hulp op pagina 18*).⁵

Voor meer info betreffende de opvolging van een zwangerschap, is het best u te richten tot volgende organisaties:

- **Kind en Gezin (www.kindengezin.be)** - Om het adres en de uren van consultatie in uw buurt te kennen -> Tel.: 078 15 01 00 (ook voor Brussel)
- **ONE (www.one.be)** - Om het adres en de uren van de consultaties in uw buurt in Brussel te kennen
→ Tel.: 02 511 47 51

5 Opgelet: een bevalling in een ziekenhuis kost vaak meer dan 1000€ !

ALGUNAS SITUACIONES ESPECIALES

Embarazo, parto y cuidados post-natales

El CPAS/OCMW puede nacerse cargo del seguimiento de un embarazo, un parto y los cuidados posteriores en caso de que usted necesite ayuda (sin medios financieros) (ver Ayuda Médica Urgente en la 19)⁵.

Para más información relacionada al seguimiento de un embarazo, es mejor que se dirija a las siguientes organizaciones:

- **Kind en Gezin (www.kindengezin.be)**

Dirección y horas de consulta en su barrio → tel: 078 15 01 00 (también para Bruselas)

- **ONE (www.one.be)**

Dirección y horas de consulta en su barrio en Bruselas → tel: 02 511 47 51

⁵ Atención: un parto en un hospital cuesta generalmente más de 1000€

Que faire en cas d'accident de travail ?

→ Avertissez votre employeur (même si vous n'avez pas signé de contrat ou que vous n'êtes pas déclaré) car il a normalement une assurance pour tous les membres du personnel ! Si l'employeur n'a pas d'assurance et si l'accident de travail est reconnu, le Fonds pour les accidents du travail pourrait intervenir pour vos frais médicaux et éventuellement pour une indemnisation d'incapacité de travail.

Mais mieux vaut prévenir que guérir: en tant qu'employé vous pouvez réclamer avant d'accepter un travail:

- une assurance
- un contrat de travail
- des vêtements de protection
- un horaire de travail sérieux et suffisamment de pauses
- ...

Les travailleurs peuvent aussi toujours s'inscrire à un syndicat (= association de travailleurs), même s'ils n'ont pas de permis de séjour.

(vous trouverez leurs coordonnées sur la page de droite)

Wat te doen in geval van arbeidsongeval ?

-> Waarschuw uw werkgever (zelfs als u geen contract ondertekend hebt of als u niet ingeschreven bent als werknemer) want normaal gesproken heeft de werkgever een verzekering voor alle personeelsleden ! Als de werkgever geen verzekering heeft en het arbeidsongeval erkend is, kan het Fonds voor Arbeidsongevallen tussenkomsten voor uw medische kosten en u eventueel een vergoeding voor arbeidsongeschiktheid toekennen.

Maar beter voorkomen dan genezen: als werknemer kan u vóór u uw contract tekent, het volgende vragen:

- een verzekering
- een arbeidscontract
- veiligheidskleding
- een redelijk uurrooster met voldoende pauzes
- ...

Werknemers kunnen zich ook altijd bij een vakbond inschrijven (=vereniging van werknemers), zelfs als ze geen verbijfsvergunning hebben.

(voor adressen zie rechts)

¿Qué hacer en caso de accidente de trabajo?

→ Aliste a su empleador (incluso si es que usted no ha firmado ningún contrato o si usted no está inscrito como contratado) porque en principio, el empleador tiene un seguro para todos los miembros del personal! Si es que el empleador no tiene ningún seguro y el accidente de trabajo es reconocido, el Fondo para Accidentes de Trabajo puede intervenir para sus costos médicos y eventualmente asignarle una compensación por incapacidad laboral.

Pero es mejor prevenir que tener que curar: como contratado, antes de aceptar un empleo usted puede pedir lo siguiente:

- un seguro
- un contrato de trabajo
- un horario de trabajo razonable con pausas suficientes
- ...

Los trabajadores siempre pueden también inscribirse en un sindicato (=asociación de trabajadores), incluso si es que no tuvieran un permiso de permanencia.

Contactos útiles si es que usted tuviera preguntas o en caso de problemas:

- **(asbl) OR.CA (vzw)**: (rue) Gaucheret (straat) 164 – 1030 Schaerbeek/Schaarbeek - Tel.: 02 274 14 31
www.werknemersonderpapieren.be (NL),
www.travailleurssanspapiers.be (FR)
- Algunos datos de sindicatos:
Syndicat socialiste/Socialistische vakbond
Rue de Suède/Zwedenstraat 45, 1060 St-Gilles/St Gillis
www.abv.be (NL) - www.fgtb.be (FR)
Tel. : 02 552 03 30
- Syndicat chrétien/Christelijke vakbond**
Permanencias los lunes de 9 a 12h en el 5to piso
(rue) Pletinckx (straat) 19, 1000 Bruxelles/Brussel
Tel. : 02 557 85 36 - www.acv-online.be (NL) www.csc-en-ligne.be (FR)

Vous avez des problèmes psychiques ?

Durant une période difficile, on a parfois des douleurs que l'on ne peut gérer seul (maux de tête, insomnies, fuites dans l'alcool...). Il existe différents types d'aide, tout dépend de vos besoins:

Le travailleur social ? Il peut vous aider à résoudre vos problèmes pratiques et vous soutenir dans la réalisation de vos projets.

Le médecin généraliste ? Il peut examiner si les douleurs 'psychiques' ne sont pas aussi 'physiques'.

Le psychologue ? Il peut vous aider à approfondir vos sentiments, pensées... et vous aider en cas de douleurs psychiques importantes.

Le psychiatre ? = médecin spécialiste (peut prescrire des médicaments). C'est souvent un psychologue ou un médecin généraliste qui vous conseillera de consulter un psychiatre s'il estime que c'est nécessaire.

Hebt u psychische klachten ?

Tijdens een moeilijke periode, heeft men soms pijn die men niet zelf kan genezen (hoofdpijn, slapeloosheid, vlucht in alcohol...). Er bestaan verschillende soorten hulp, alles hangt af van uw noden:

De sociaal werker ? Hij kan u helpen uw praktische problemen op te lossen en u steunen in het realiseren van uw projecten.

De huisarts ? Hij kan onderzoeken of uw 'psychische' problemen ook geen 'fysische' problemen zijn.

De psycholoog ? Hij kan u helpen om uw gevoelens, gedachten , ...beter te begrijpen en u helpen in geval van ernstige psychische problemen.

De psychiater ? = geneesheer specialist (kan geneesmiddelen voorschrijven). Het is vaak een psycholoog of een huisarts die u zal adviseren een psychiater te raadplegen als hij oordeelt dat dat nodig is.

¿Tiene quejas psíquicas?

Durante un período difícil, se tienen a veces dolores que no sanan por sí mismos (dolor de cabeza, insomnio, evasión con alcohol...) Existen diferentes tipos de ayuda, todo depende de sus necesidades:

¿El trabajador social? Puede ayudarle a resolver problemas prácticos o apoyarle en la realización de sus proyectos.

¿El médico general? También puede analizar si sus problemas 'psíquicos' no son problemas 'físicos'.

¿El psicólogo? Puede ayudarle a comprender mejor sus sentimientos, pensamientos,... y ayudarle en caso de problemas psíquicos graves.

¿El psiquiatra? = médico especialista (puede recetar medicinas). Generalmente es un psicólogo o un médico general quien le aconsejará consultar a un psiquiatra en caso de considerarlo necesario.

Retour ou séjour pour raisons médicales

Vous voulez retourner dans votre pays d'origine et vous avez besoin d'une aide médicale ?

Vous pouvez demander un soutien médical. Ça peut par exemple être une assistance dans l'avion, à l'aéroport ou sur place. Prenez contact avec Caritas International (ou avec l'OIM, l'Organisation Internationale pour les Migrations).

(court) Séjour pour raisons médicales

Si vous souffrez d'une maladie qui vous empêche de retourner vers votre pays d'origine, vous pouvez demander sur base d'une attestation médicale un sursis à votre départ.

Si votre maladie risque de durer plus de 6 mois et que vous pensez que c'est un risque pour votre vie de retourner dans votre pays, prenez contact avec une organisation juridique et examinez avec le juriste si c'est opportun d'introduire une demande d'autorisation de séjour basée sur l'article 9ter.

Il existe différents services juridiques à Bruxelles. Vous pouvez par exemple contacter:

(vous trouverez leurs coordonnées sur la page de droite)

Terugkeer of verblijf voor medische redenen

Wil u naar uw land van oorsprong terugkeren en hebt u medische hulp nodig?

U kan medische steun vragen. Dat kan bijvoorbeeld assistentie in het vliegtuig zijn, op de luchthaven of ter plaatse. Neem contact op met Caritas International (of met IOM, International Organization for Migration).

(kort) Verblijf voor medische redenen

Indien u lijdt aan een ziekte die u verhindert naar uw land van oorsprong terug te keren, kan u op basis van een medisch attest een uitstel van uw vertrek aanvragen.

Indien uw ziekte meer dan 6 maanden zal duren en als u denkt dat het een risico is voor uw leven om naar uw land van oorsprong terug te keren, neem dan contact met een juridische organisatie en kijk samen met de jurist of het opportuun is een aanvraag tot verblijf op basis van artikel 9ter in te dienen.

Er bestaan verschillende juridische diensten in Brussel. Enkele voorbeelden van diensten die u kan contacteren:

(voor adressen zie rechts)

REGRESO O PERMANENCIA POR RAZONES MÉDICAS

¿Quiere regresar a su país de origen o necesita ayuda médica?

Usted puede pedir apoyo médico. Puede tratarse por ejemplo de: asistencia en el avión, en el aeropuerto o en el lugar de destino. Tome contacto con Caritas International (o con IOM, International Organization for Migration).

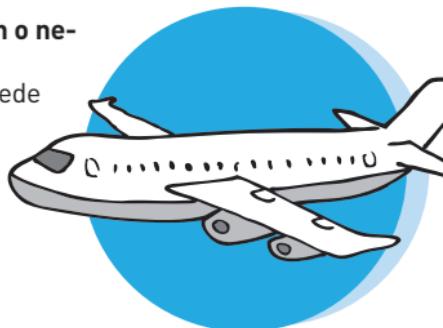
Caritas:

Rue de la charité/Liefdadigheidstraat 43
1210 St-Josse/St-Joost
reintegration@caritasint.be

Tel: 02 229 35 86

IOM:

adasilva@iom.int
Tel 02 287 74 17

(resumido) Permanencia por razones médicas

En caso de que padezca de una enfermedad que le impida regresar a su país de origen, puede solicitar un aplazamiento de su partida en base a un certificado médico.

En caso de que la enfermedad dure más de 6 meses y piensa que regresar a su país de origen constituye un riesgo para su vida, tome entonces contacto con una institución jurídica y vea junto con el jurista si es que es oportuno presentar una solicitud de permanencia en base al artículo 9º.

En Bruselas hay diferentes servicios jurídicos. Algunos ejemplos de servicios jurídicos que usted puede contactar:

Foyer vzw:

Tel: 02 414 04 53 (todos los días de 9 a 12h y de 14 a 17h)
www.foyer.be

ADDE asbl:

Tel: 02 227 42 41 (los lunes de 9 a 12h y los miércoles de 14 a 17h)
www.adde.be

في الملحق خريطة الطريق إلى مكاتب ال CPAS/OCMW's المختلفة

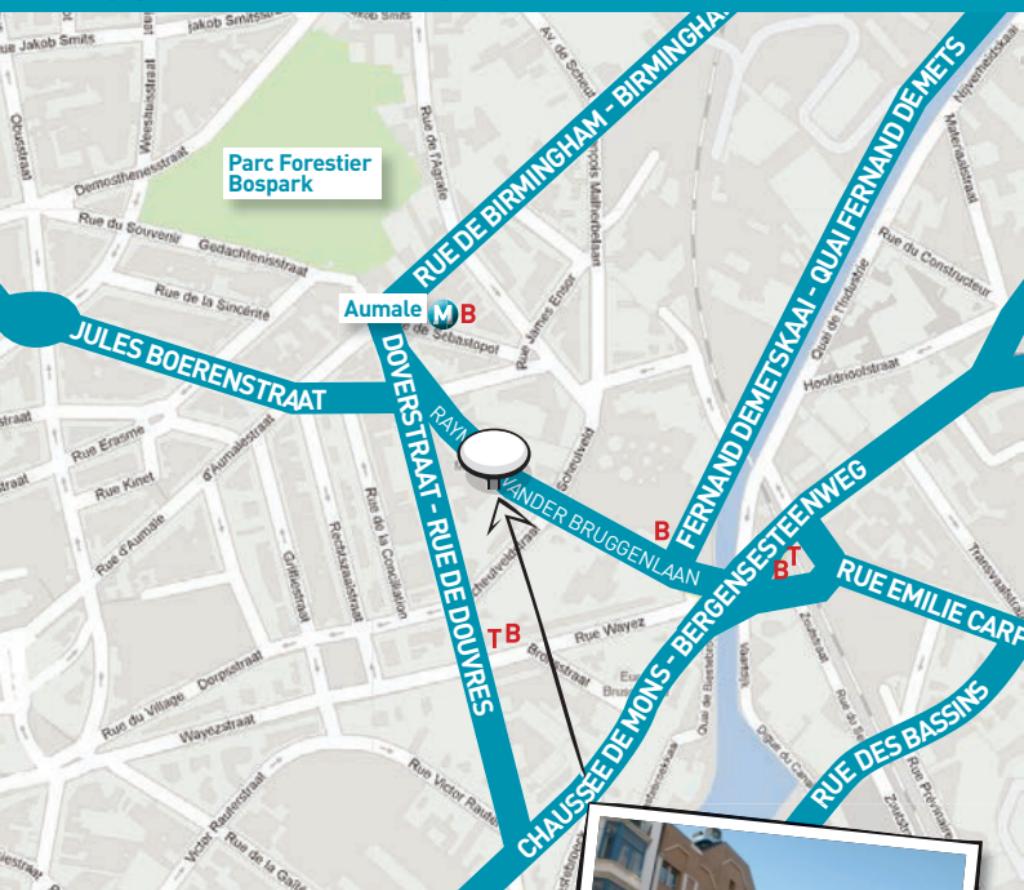
ANEXO: Mapa del CPAS/OCMW diferentes

Appendix: Directions to various CPAS/OCMW's

CPAS ANDERLECHT - OCMW ANDERLECHT	34
CPAS BRUXELLES - OCMW BRUSSEL	35
CPAS IXELLES - OCMW ELSENE	36
CPAS ETTERBEEK - OCMW ETTERBEEK	37
CPAS EVERE - OCMW EVERE	38
CPAS GANSHOREN - OCMW GANSHOREN	39
CPAS JETTE - OCMW JETTE	40
CPAS KOEKELBERG -OCMW KOEKELBERG	41
CPAS AUDERGHEM - OCMW OUDEGEM	42
CPAS SCHAERBEEK - OCMW SCHAARBEEK	43

CPAS BERCHEM-SAINTE-AGATHE	
OCMW SINT-AGATHA-BERCHEM	44
CPAS SAINT-GILLES - OCMW SINT-GILLIS	45
CPAS MOLENBEEK-SAINT-JEAN	
OCMW SINT-JANS-MOLENBEEK	46
CPAS SAINT-JOSSE-TEN-NODE	
OCMW SINT-JOOST-TEN-NODE	47
CPAS WOLUWE -SAINT-LAMBERT	
OCMW SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE	48
CPAS WOLUWE-SAINT-PIERRE	
OCMW SINT-PIETERS-WOLUWE	49
CPAS UCCLE - OCMW UKKEL	50
CPAS FOREST - OCMW VORST	51
CPAS WATERMAEL BOITSFORT	
OCMW WATERMAAL BOSVOORDE	52

**CPAS ANDERLECHT
OCMW ANDERLECHT**

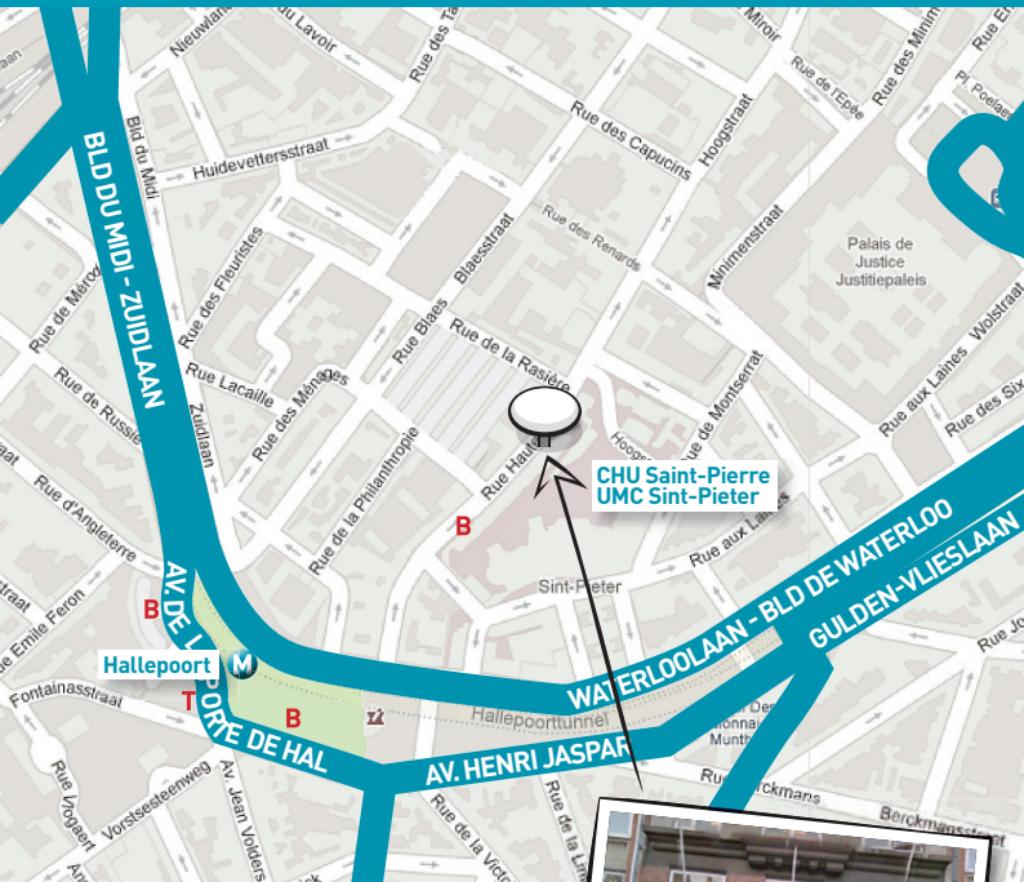

CPAS Anderlecht - OCMW Anderlecht
Avenue Raymond Vander Bruggen 62-64
1070 Bruxelles
Raymond Vander Bruggenlaan 62-64
1070 Brussel
Tel.: 02 529 41 20
Fax: 02 529 41 22

Arrêts transports en commun
Halte openbaar vervoer
Aumale: M, Bus
Cureghem/Kuregem: Tram, Bus
Douvres/Dover: Tram, Bus

CPAS BRUXELLES OCMW BRUSSEL

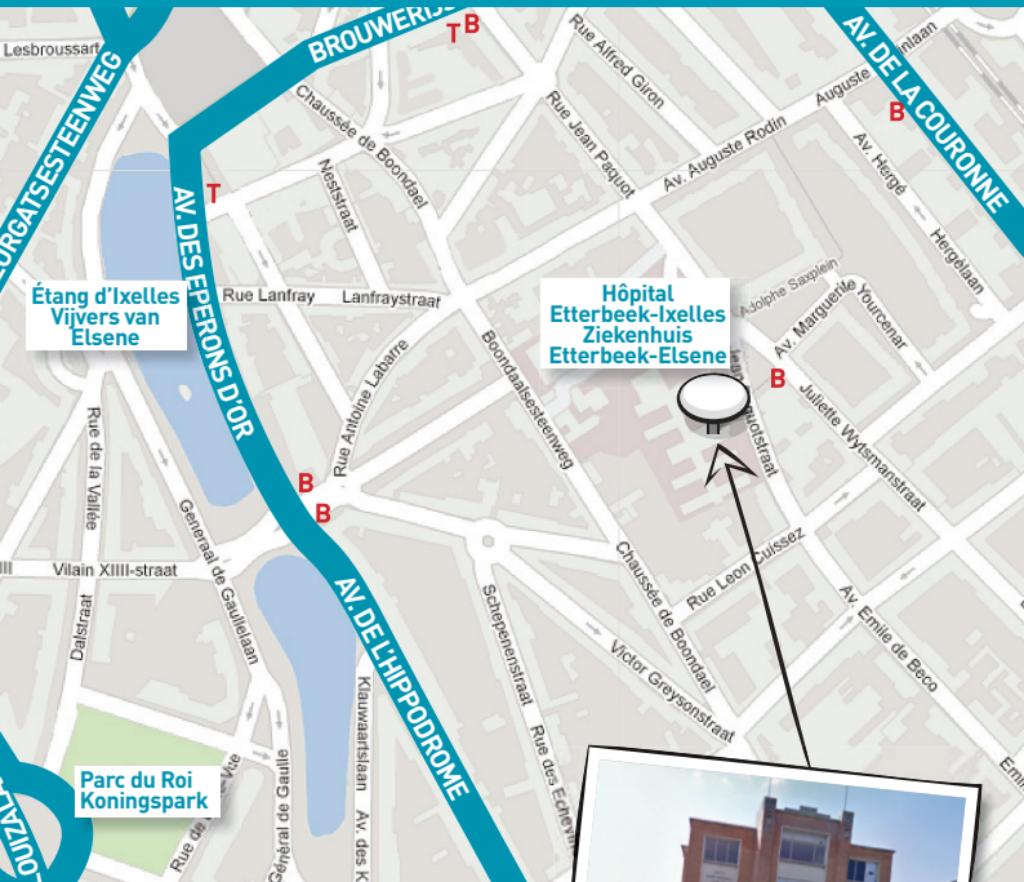
CPAS Bruxelles - OCMW Brussel
Rue Haute 298 A - 1000 Bruxelles
Hoogstraat 298 A - 1000 Brussel
Tel.: 02 543 61 11 ou/of 02 543 60 90
Fax: 02-5436106

Arrêts transports en commun
Halte openbaar vervoer

Porte de hal/Hallepoort: M, Tram, Bus
Hôpital Saint Pierre/Sint-pieters-ziekenhuis: Bus

CPAS IXELLES OCMW ELSENE

Hôpital
Etterbeek-Ixelles
Ziekenhuis
Etterbeek-Elsene

CPAS Ixelles - OCMW Elsene

Rue Jean Paquot 63B - 1050 Bruxelles
Jean Paquotstraat 63B - 1050 Brussel
Tel.: 02 641 54 59
Fax: 02 641 55 55 ou/of 02 641 54 74

Arrêts transports en commun

Halte openbaar vervoer

Hôpital Etterbeek-Ixelles/ziekenhuis Etterbeek-Elsene: Bus

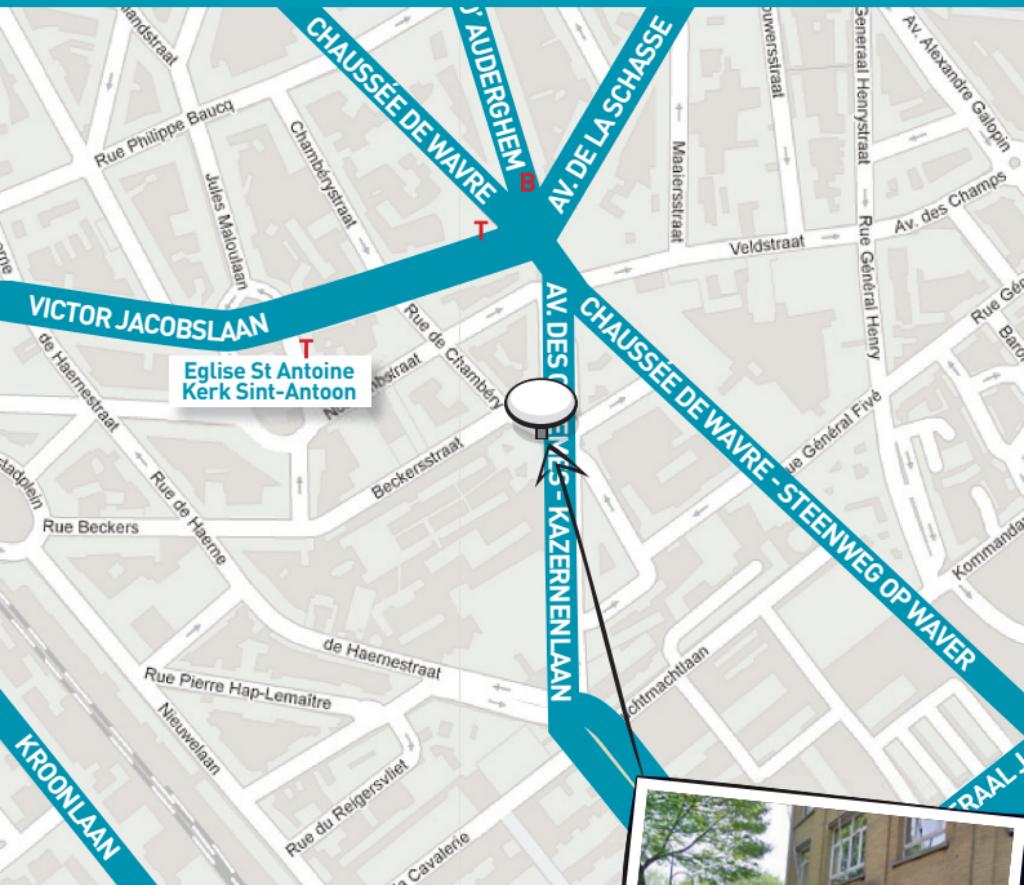
Etang d'Ixelles/Vijvers van Elsene: Bus

Levure/Gist: Tram, Bus

Rodin: Bus

Flagey: Tram

CPAS ETTERBEEK OCMW ETTERBEEK

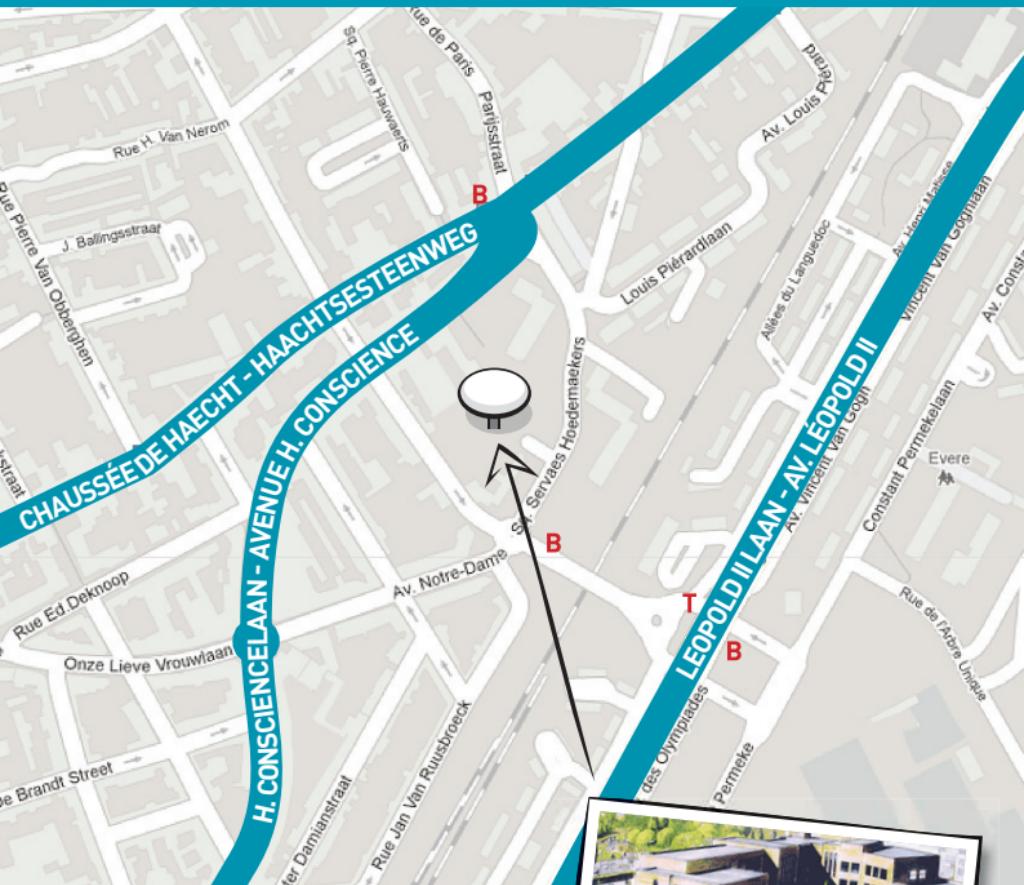
CPAS Etterbeek - OCMW Etterbeek
Square Docteur Jean Joly 2 - 1040 Bruxelles
Dokter Jean Joly Plein 2 - 1040 Brussel
Tel.: 02 627 22 57
Fax: 02 627 21 29

Arrêts transports en commun
Halte openbaar vervoer

La chasse/De jacht: Tram, Bus
Eglise St Antoine/Kerk Sint-Antoon: Tram

CPAS EVERE OCMW EVERE

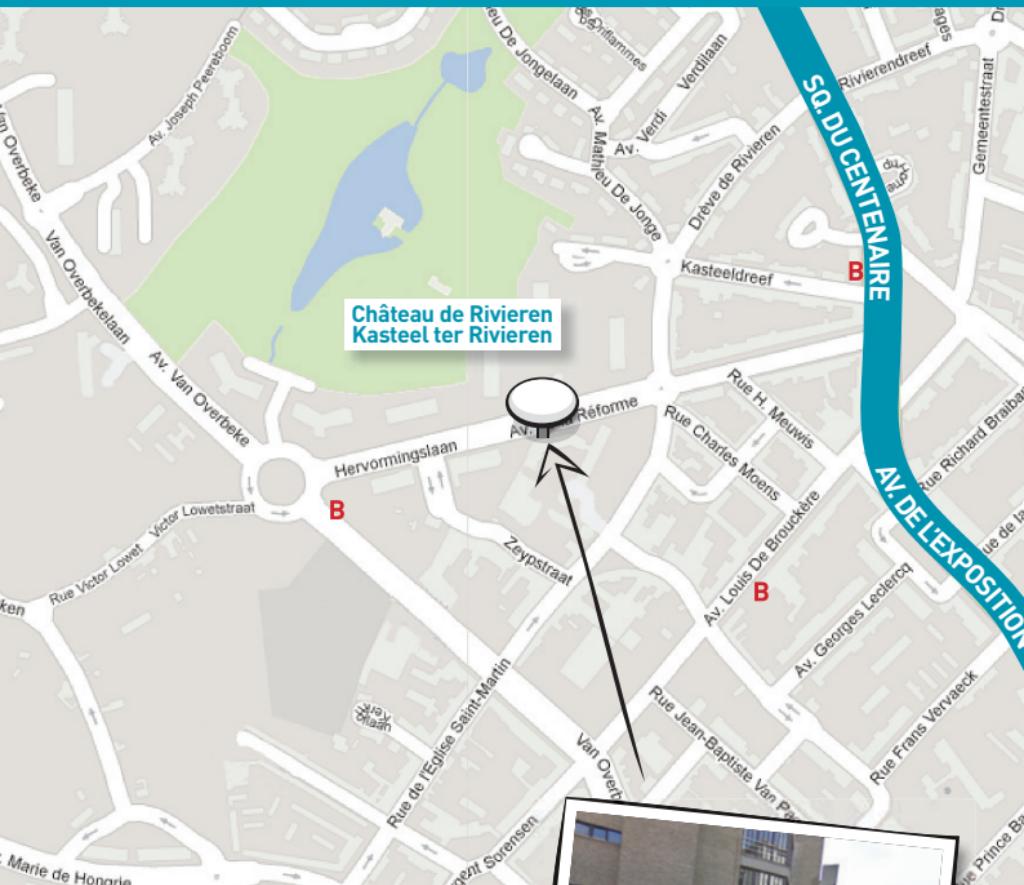

CPAS EVERE - OCMW EVERE
Square Servaas Hoedemaekers 11
1140 Bruxelles
Servaas Hoedemakers Plein 11
1140 Brussel
Tel.: 02 247 65 65
Fax: 02 247 65 42

Arrêts transports en commun
Halte openbaar vervoer
Lekaerts: Tram, Bus
Hoedemaekers: Bus
Oud Kapelleke: Bus

CPAS GANSHOREN OCMW GANSHOREN

CPAS Ganshoren - OCMW Ganshoren
Avenue de la Réforme 63
1083 Bruxelles
Hervormingslaan 63 - 1083 Brussel
Tel.: 02 422 57 57
Fax: 02 420 56 22

Arrêts transports en commun
Halte openbaar vervoer

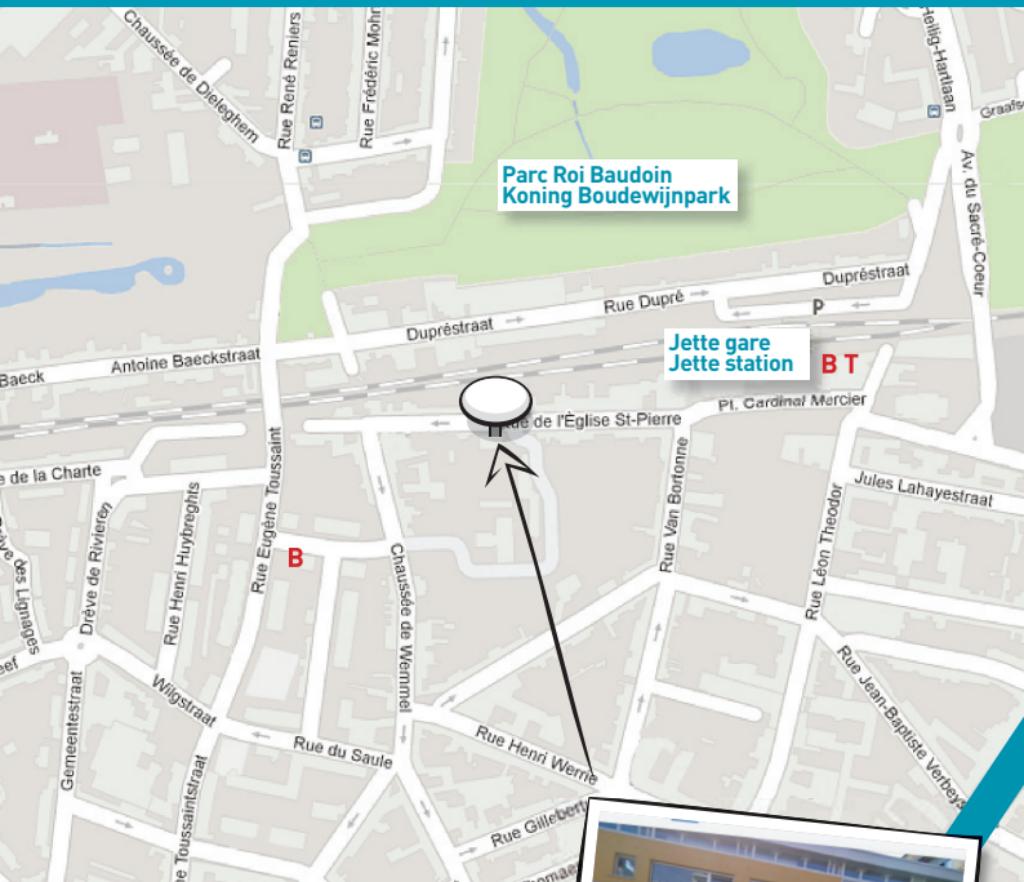
Lowet: Bus

Square du centenaire/Eeuwfeestsquare: Bus

Van Page: Bus

CPAS JETTE OCMW JETTE

CPAS Jette - OCMW Jette

Rue de l'Eglise Saint-Pierre 47/49

1090 Bruxelles

Sint-Pieterskerkstraat 47/49 - 1090 Brussel

Tel.: 02 422 46 11

Fax: 02 425 79 16

**Arrêts transports en commun
Halte openbaar vervoer**

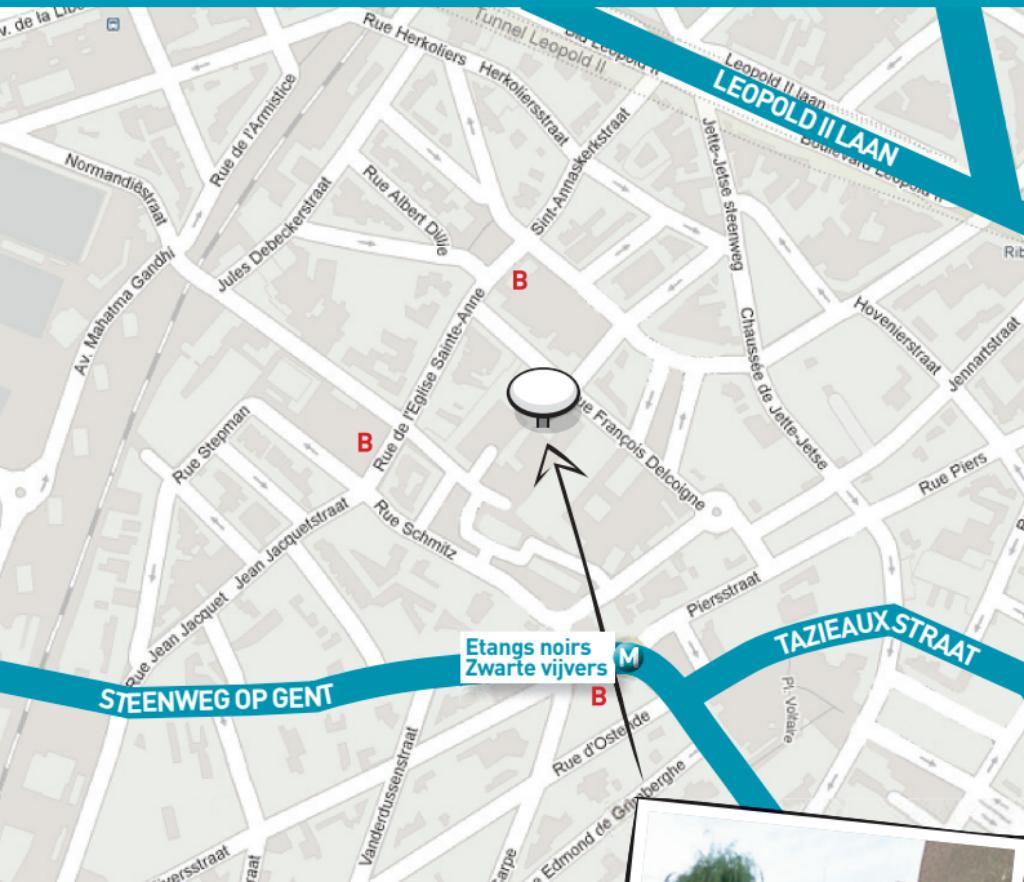
Jette gare/Jette station: train/train, Bus, Tram

40 Le Roux : Bus

Éditeur responsable/Verantwoordelijke uitgever: Medimmigrant, www.medimmigrant.be - mei 2012

CPAS KOEKELBERG OCMW KOEKELBERG

CPAS Koekelberg - OCMW Koekelberg

Rue François Delcoigne 39 - 1081 Bruxelles
François Delcoignestraat 39 - 1081 Brussel
Tel.: 02 412 16 52
Fax: 02 412 16 85

**Arrêts transports en commun
Halte openbaar vervoer**

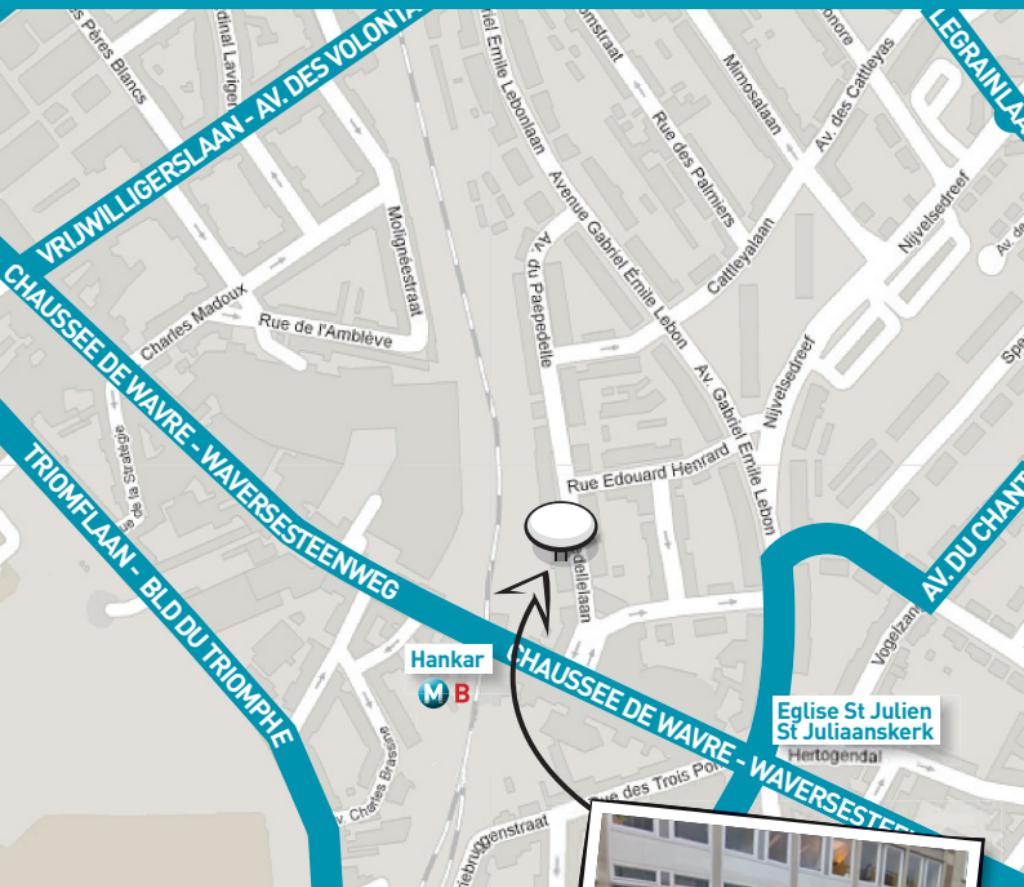
Etangs noirs/Zwarte vijvers: M, Bus

Vanhuffel: Bus

Autrique: Bus

CPAS AUDERGHEM OCMW OUDERGEM

CPAS Auderghem - OCMW Oudergem

Avenue du Paepedelle 87 - 1160 Bruxelles
Paepedellelaan 87 - 1160 Brussel
Tel.: 02 679 94 10
Fax: 02 679 94 61

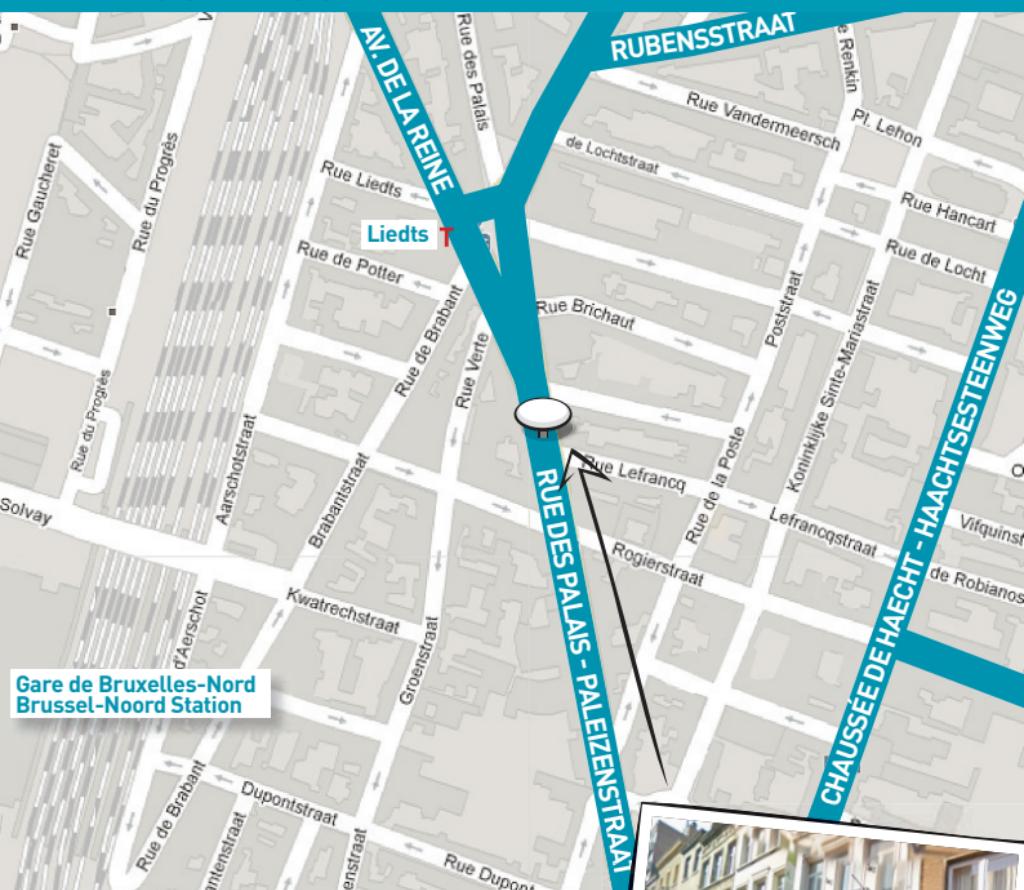
Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer

Hankar: Bus

Auderghem - Oudergem

CPAS SCHAERBEEK OCMW SCHAARBECK

CPAS Schaerbeek - OCMW Schaerbeek

Rue des palais 100 - 1030 Bruxelles

Paleizenstraat 100 - 1030 Brussel

Tel.: 02 240 30 80

Fax: 02 247 32 87

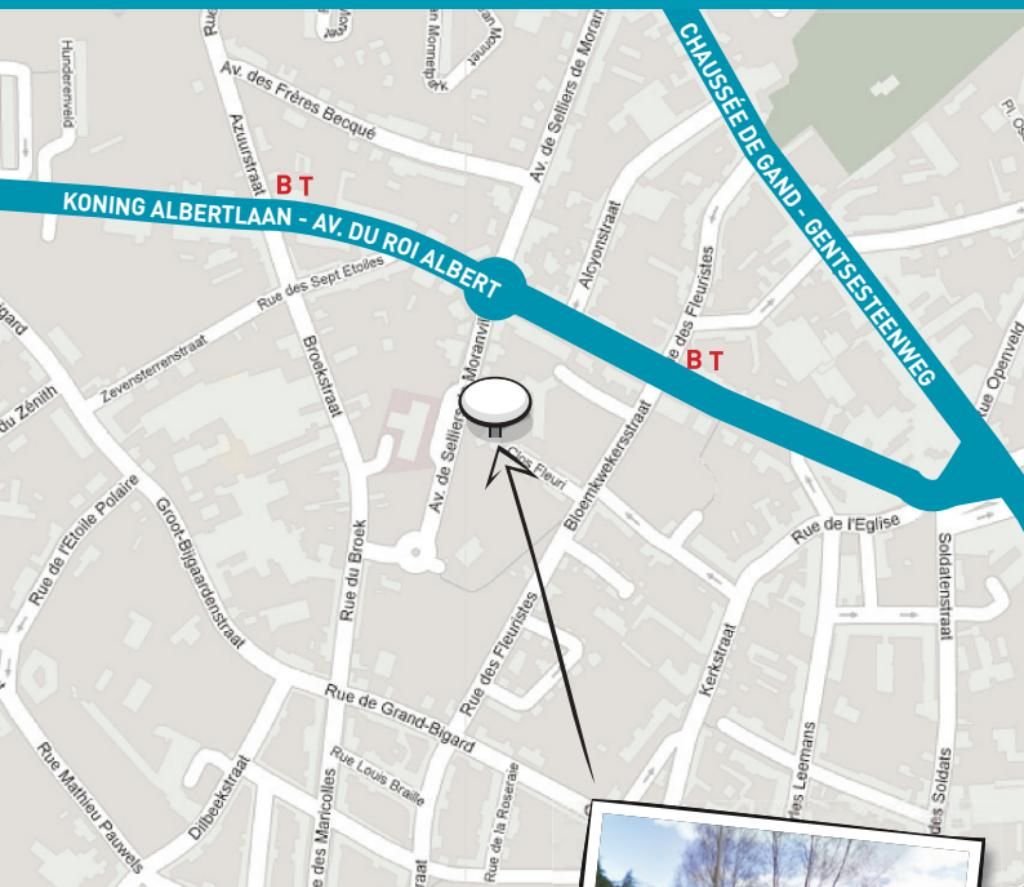
Arrêts transports en commun Haltes openbaar vervoer

Liedts: Tram

Schaerbeek - Schaarbeek

CPAS BERCHEM-SAINTE-AGATHE OCMW SINT-AGATHA-BERCHEM

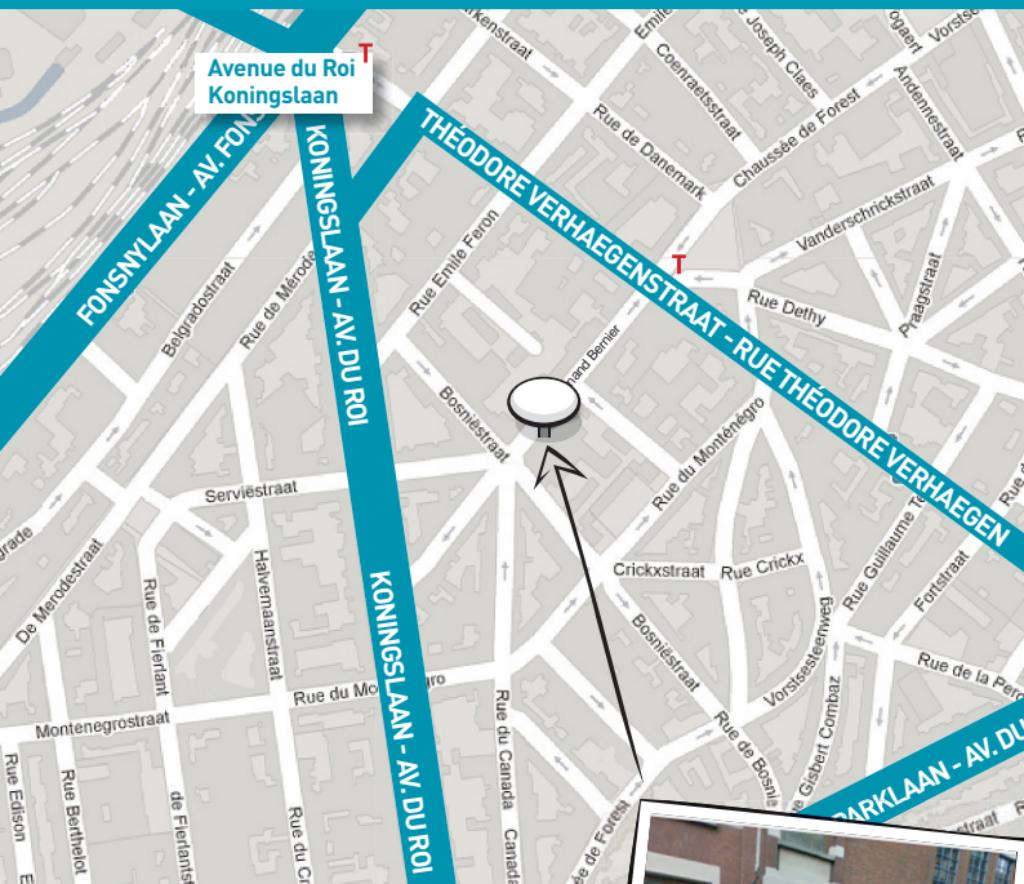
**CPAS Berchem-Sainte-Agathe
OCMW Sint-Agatha-Berchem**
Avenue des Selliers de Moranville 120
1082 Bruxelles
De Selliers de Moranvillelaan 120
1082 Brussel
Tel.: 02 482 13 55

Berchem-Sainte-Agathe
Sint-Agatha-Berchem

**Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer**
Vereman: Tram, Bus
44 Azur/Azuur: Tram, Bus

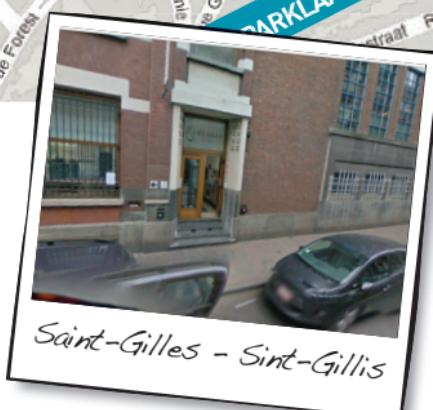
CPAS SAINT-GILLES OCMW SINT-GILLIS

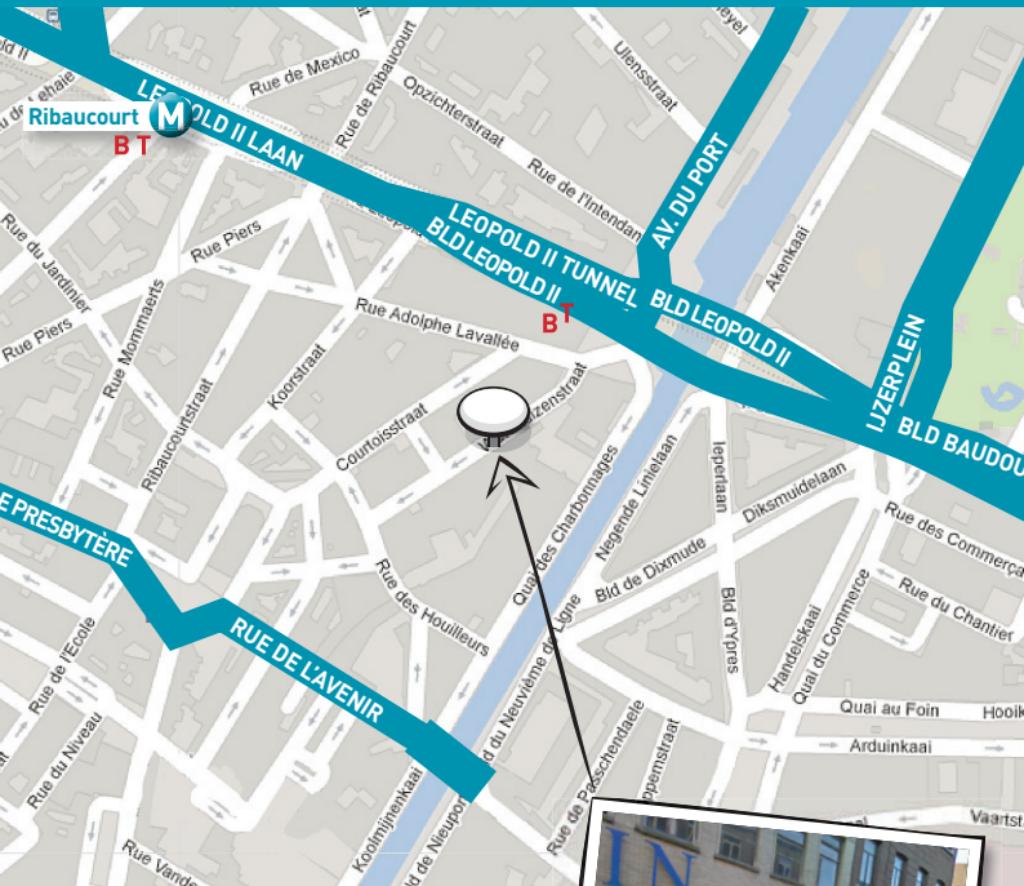
CPAS Saint-Gilles - OCMW Sint-Gillis
Rue Fernand Bernier 40 - 1060 Bruxelles
Fernand Bernierstraat 40 - 1060 Brussel
Tel.: 02 600 54 68
Fax: 02 600 54 19

**Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer**

**Bethléem/Bethlehem: Tram
Avenue du Roi/Koningslaan: Tram**

CPAS MOLENBEEK-SAINT-JEAN OCMW SINT-JANS-MOLENBEEK

CPAS Molenbeek-Saint-Jean OCMW Sint-Jans-Molenbeek

Rue des ateliers 19 - 1080 Molenbeek
Werkhuizenstraat 19 - 1080 Molenbeek
Tel.: 02 412 47 70
Fax: 02 563 45 30

Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer

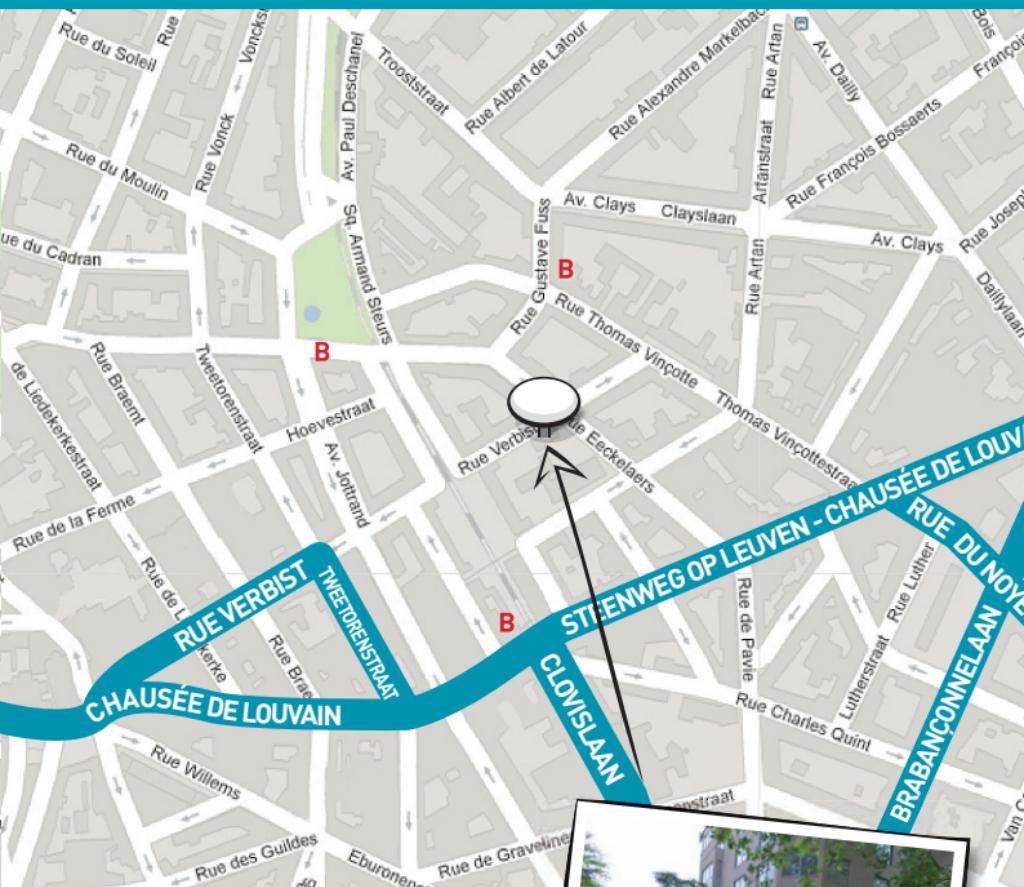
Ribaucourt: **M**, Tram, Bus
Sainctelette: Tram, Bus

46

Molenbeek-Saint-Jean
Sint-Jans-Molenbeek

CPAS SAINT-JOSSE-TEN-NODE OCMW SINT-JOOST-TEN-NODE

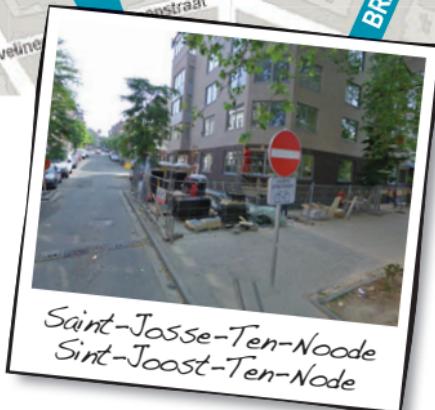
**CPAS Saint-Josse-Ten-Noode
OCMW Sint-Joost-Ten-Noode**
Rue Verbiest 88 - 1210 Bruxelles
Verbiststraat 88 - 1210 Brussel
Tel.: 02 220 29 14/15
Fax: 02 220 29 99

**Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer**

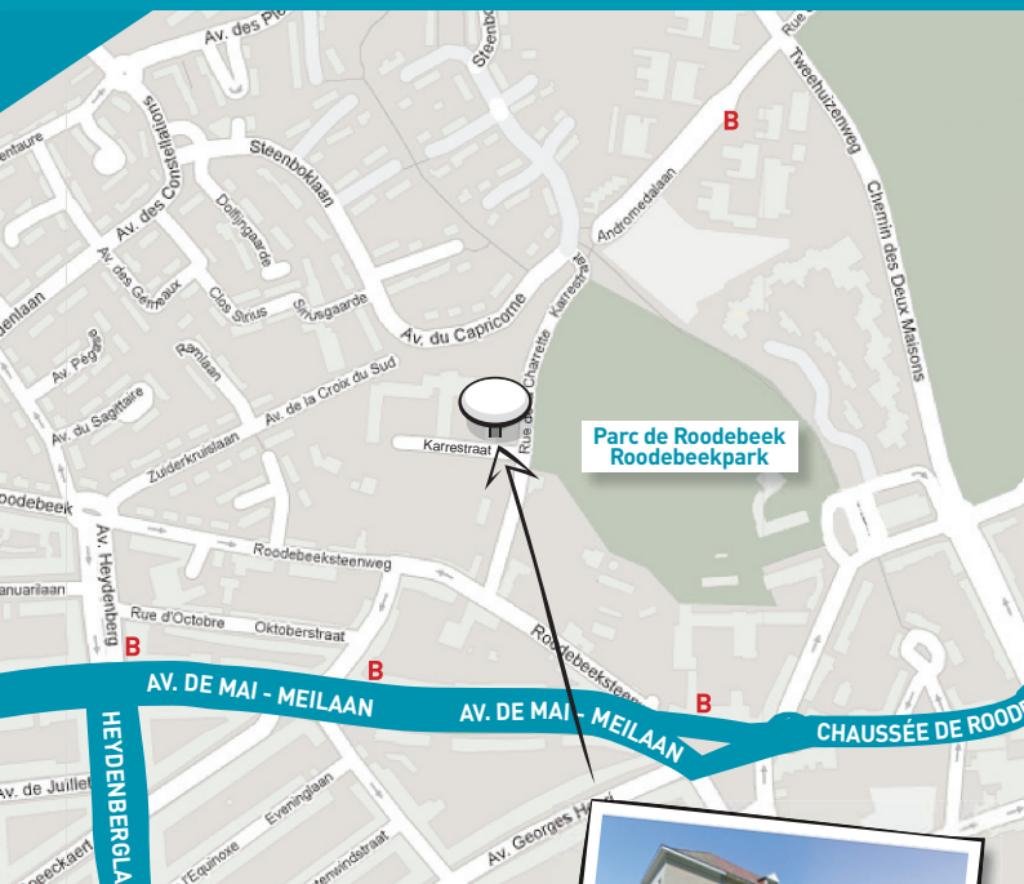
Steurs: Bus

St-Josse/St-Joost: Bus

Fuss: Bus

CPAS WOLUWE -SAINT-LAMBERT OCMW SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE

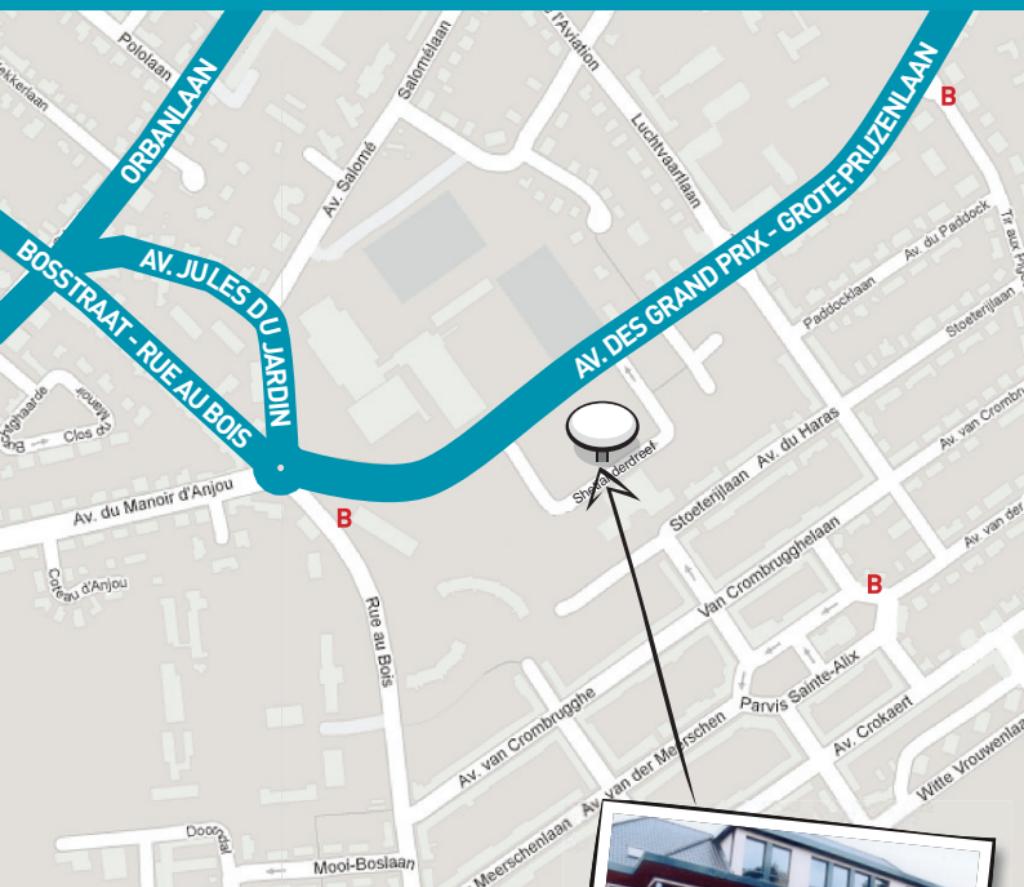

**CPAS Woluwe-Saint-Lambert
OCMW Sint-Lambrechts-Woluwe**
Karrestraat 27 - 1200 Bruxelles
Rue de la Charrette - 1200 Brussel
Tel.: 02 777 75 11
Fax: 02 779 16 33

**Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer**
Heydenberg: Bus
Speeckaert: Bus
Andromède/Andromeda: Bus
Verheylewegen: Bus

CPAS WOLUWE-SAINT-PIERRE OCMW SINT-PIETERS-WOLUWE

CPAS Woluwe-Saint-Pierre OCMW Sint-Pieters-Woluwe

Dreve des Shetlands 15 - 1150 Bruxelles
Shetlanderreef 15 - 1150 Brussel
Tel.: 02 773 59 00
Fax: 02 773 59 10

Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer

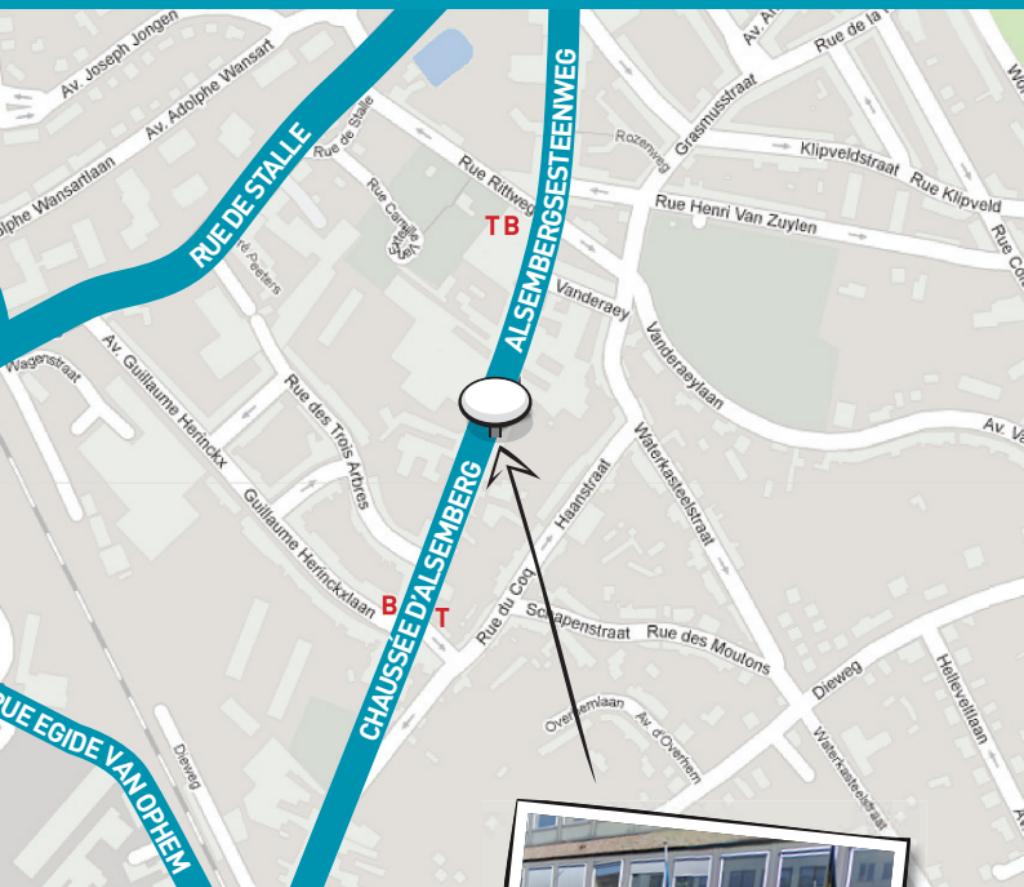
Paddock: Bus

Manoir d'anjou: Bus

Sainte-Alix/Sint Aleidis: Bus

CPAS UCCLE OCMW UKKEL

CPAS Uccle - OCMW Ukkel

Chaussée d'Alsemberg 860

1180 Uccle

Alsembergsesteenweg 860

1180 Ukkel

Tel.: 02 370 75 11

Fax: 02 332 04 86

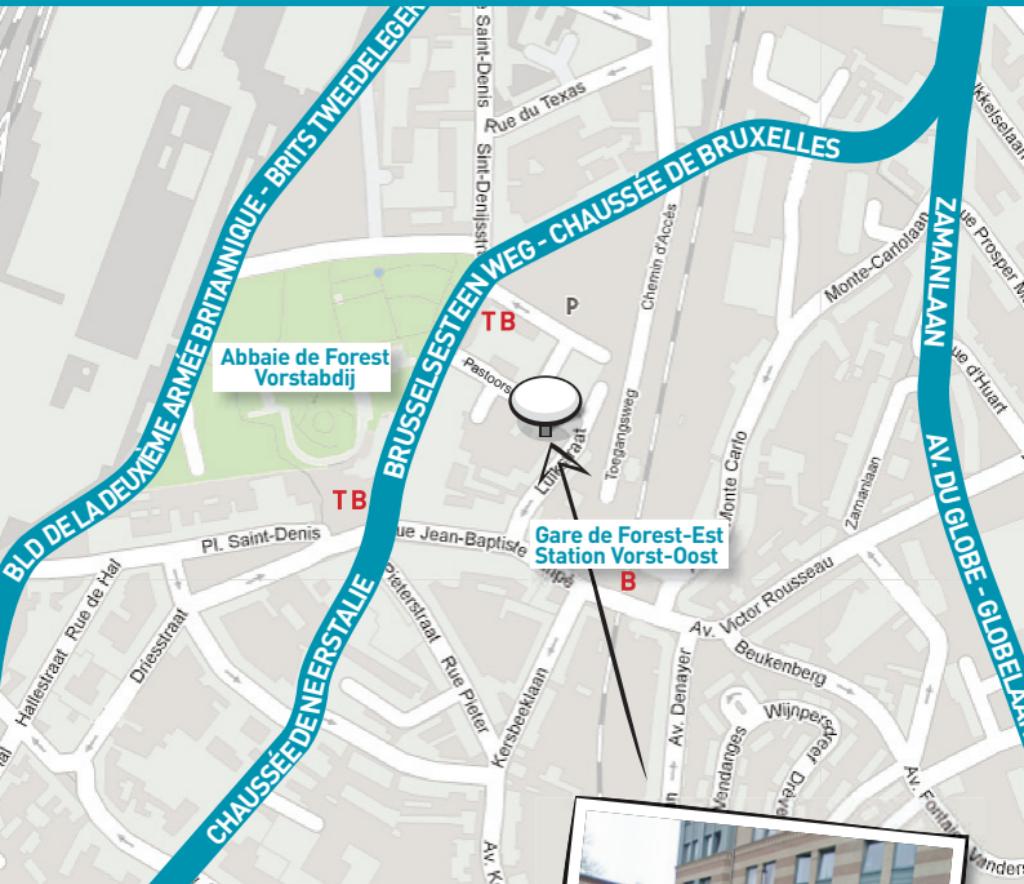
**Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer**

Trois arbres/Drie bomen: Tram, Bus

Rittwegen: Tram, Bus

CPAS FOREST OCMW VORST

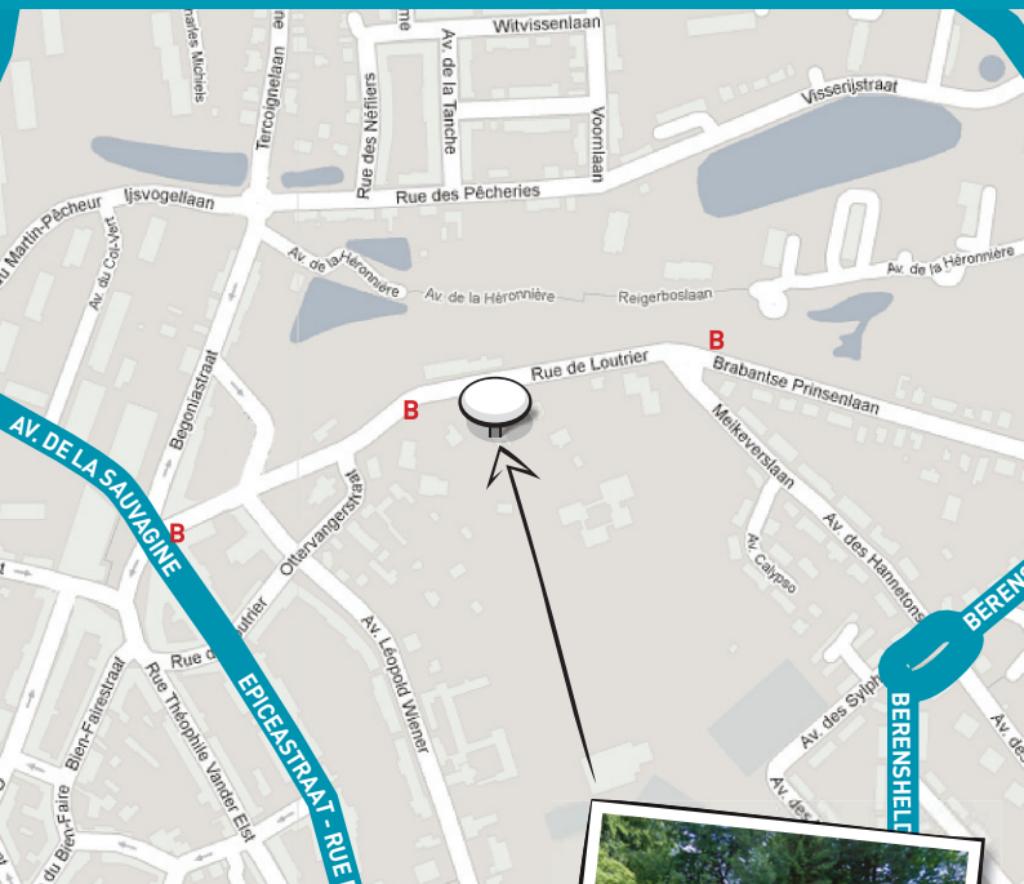
CPAS Forest - OCMW Vorst
Rue du Curé 35 - 1190 Bruxelles
Pastoorsstraat 35 - 1190 Brussel
Tel.: 02 349 63 00
Fax: 02 333 73 69

Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer

Gare de Forest-Est
Station Vorst-Oost: train/truin, **Bus**,
Forest-Centre/Vorst Centrum: Tram, **Bus**
Saint-Denis/Sint Denis: Tram, **Bus**

CPAS WATERMAEL BOITSFORT OCMW WATERMAAL BOSVOORDE

**CPAS WATERMAEL BOITSFORT
OCMW WATERMAAL BOSVOORDE**
Rue du Loutrier 69 - 1170 Bruxelles
Ottervangerstraat 69 - 1170 Brussel
Tel.: 02 663 08 00
Fax: 02 663 08 19

**Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer**

Keym: Bus
Loutrier/Ottervanger: Bus
Hennetons/Melkevers: Bus

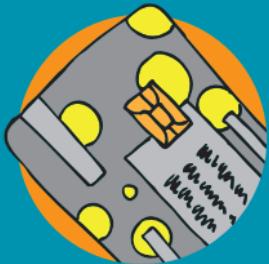
**Editeur responsable/Verantwoordelijk uitgever: Medimmigrant
(rue) gaucheret (straat) 164 - 1030 Scha(e/a)rbeek**

Medimmigrant is een informatie- en ondersteuningsdienst voor mensen in een precaire verblijfssituatie met gezondheidsnoden en medisch-sociale organisaties die met hen in contact komen in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Medimmigrant is per email bereikbaar via info@medimmigrant.be en telefonisch (op 02 274 14 33/34) tijdens de permanenties op maandag en vrijdagvoormiddag van 10-13u. en op dinsdagmiddag van 14-18u.
Bekijk alvast de site www.medimmigrant.be.

Medimmigrant est un point d'info et de soutien de la région bruxelloise pour les personnes en situation de séjour précaire qui ont des besoins médicaux et pour les organisations médico-sociales qui sont en contact avec ce public. Medimmigrant est joignable par email (info@medimmigrant.be) et par téléphone (sur 02 274 14 33/34) durant les heures de permanences les lundis et vendredis de 10 à 13h et les mardis de 14 à 18h. Vous pouvez consulter notre site internet: www.medimmigrant.be.

NOTES

 www.Medimmigrant.be

VLAAMSE
GEMEENS
CHAPSC
MISSIE

